عقيدة أهل السنة والجماعة

ISLAMO PRINCIPAI

Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen

IslamHouse.com

Akyda – islamo tikėjimas

بسم الله الرحمن الرحيم

Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen

ISLAMO PRINCIPAI

IslamHouse.com

Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen
Islamo principai

Versta iš:
Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen
THE TENETS OF FAITH

عقيدة أهل السنة و الجماعة

Knygos pavadinimas arabų kalba:

Vertė į lietuvių kalbą ir redagavo:
Viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016 / 1437
www.svietimasirpaveldas.lt

Knygą galima skaityti interneto svetainėje:
www.ISLAMHOUSE.com

TURINYS

ŠEICHO 'ABDUL-AZEEZ BIN BAZZ ĮŽANGOS ŽODIS

Visa šlovė tiktai Allahui. Lai Allahas išaukština ir apdovanoja malonėmis bei ramybe tą, po kurio nebebus kitų pranašų, o taip pat jo šeimą ir Kompanionus.

Man buvo pristatytas šis glaustas ir vertingas mūsų tikėjimo brolio, išmintingo mokslininko ir kilnaus šeicho Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen (Muchammed Ibn Saalich Al-'Usaimyn) veikalas apie tikėjimo principus (*akydą*). Visą jį išklausiau[1] ir pamačiau, kad jame išdėstyti *ahlus-sunna ual-džamaa* tikėjimo pagrindai apie Allaho viendievystę (*tauchyd*), Jo Vardus ir Atributus, o taip pat apie angelus, pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir Dieviškąją Lemtį, tiek gerą, tiek ir blogą. Šiame veikale puikiai surinkta visa, ką apie tikėjimą Allahą, angelus, Knygas, pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir Dieviškąją Lemtį, gerą ir blogą, turi žinoti žinių siekiantysis ir kiekvienas musulmonas. Šeichas suskirstė viską punktais pagal kiekvieną tikėjimo aspektą, ko nerasime daugumoje knygų šia tema.

Lai Allahas apdovanoja jį gėriu, pagausina jo žinias ir veda jį teisingu keliu. Lai šis ir kiti autoriaus veikalai būna naudingi. Lai Allahas padaro mus, jį ir visus mūsų tikėjimo brolius iš teisingųjų ir teisingai mokančiųjų kitus, o taip pat kviečiantiesiems į Allaho tikėjimą suteikia tikrų žinių. Iš tiesų,

1 Šeichas 'Abdul-'Azyz Bin 'Abdullah Bin Baaz buvo aklas, todėl pateiktas veikalas jam buvo perskaitytas, o įžangos žodis surašytas šeichui viską padiktavus (vert. past.).

Jis – Girdintis ir Artimas.
Sudiktuota siekiančiojo Allaho Aukščiausiojo –
‘Abdul-’Azeez Bin ‘Abdullah Bin Baaz (‘Abdul-’Azyz Bin ‘Abdullah Bin Baaz),
lai Allahas būna jam gailestingas

Lai Allahas išaukština ir apdovanoja malonėmis bei ramybe mūsų Pranašą Muchammedą ir jo šeimą, Kompanionus bei pasekėjus.

ĮVADAS

Visa šlovė Allahui, Pasaulių Viešpačiui, Kuris lėmė geriausią pabaigą dievobaimingiesiems ir Kuris yra priešiškas tik nusidėjėliams. Liudiju, kad niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Allahą Vienintelį, neturintį partnerių, tikrąjį visa ko Valdovą. Liudiju, kad Muchammedas yra Jo vergas ir Pasiuntinys, pranašų antspaudas (paskutinysis iš Pranašų) ir dievobaimingųjų lyderis. Lai Allahas išaukština ir apdovanoja jį, jo šeimą ir Kompanionus malonėmis bei ramybe, o taip pat ir visus tuos, kurie seka jais gėryje iki Prikėlimo dienos.

Allahas Aukščiausiasis pasiuntė Savo Pasiuntinį Muchammedą ﷺ[2] su vedimu ir tiesos religija kaip malonę kūrinijai, pavyzdį darantiesiems gera ir kaip įrodymą visai žmonijai. Per jį ir tai, kas buvo jam perduota, t.y. Knygą ir Išmintį, Allahas išaiškino žmonijai viską, kame buvo pagerinimai bei religijos ir pasaulietinių tiesų sutvirtinimai tikintiesiems tokiuose dalykuose kaip teisingas tikėjimas, elgesys, doros moralė ir kilnumo etika. Iš tiesų Pranašas ﷺ sakė savo bendruomenei:

قَدْ تَرَكْتُكُمْ عَلَى الْبَيْضَاءِ لَيْلُهَا كَنَهَارِهَا لاَ يَزِيغُ عَنْهَا بَعْدِي إِلاَّ هَالِكٌ

„Palieku jus aiškiame kelyje, kuriame naktis kaip diena vienas neišklysta iš jo, po mano mirties, išskyrus

2 ﷺ – *Salla llahu aleihi uas-salam* – iš arabų kalbos, tebūnie jam taika ir Allaho palaima, sakoma kaskart paminėjus Pranašą Muchammedą (vert.past.).

pasmerktuosius.“[3]

Šiuo keliu ėjo bendruomenė (*umma*), kuri pakluso Allahui ir Jo Pasiuntiniui, ir jie yra geriausi iš kūrinijos. Tai – Pranašo Kompanionai, jų pasekėjai ir tie, kurie sekė pastaraisiais gėryje. Jie tvirtai laikėsi Jo Dieviškosios teisės (*šariato*) ir teisingo vedimo (*sunnos*) tikėjime, elgesyje ir moralėje, taip tapdami tais, kurie visuomet išliks teisingame kelyje ir kurių nenuskriaus siekiantys pakenkti ar jiems prieštaraujantys. Jie liks tokie iki ateis Allaho Aukščiausiojo įsakymas (Teismo dieną).

Taigi mes, ir visa šlovė Allahui, einame jų pėdomis ir, remdamiesi Knyga bei *sunna*, sekame jų pavyzdžiu. Mes teigiame tai, skelbdami apie Allaho Aukščiausiojo malonę bei aiškindami, kuo turi vadovautis kiekvienas musulmonas. Mes prašome Allaho Aukščiausiojo sustiprinti mus ir mūsų musulmonus brolius tvirtu/nepajudinamu pareiškimu tiek šiame, tiek ir Būsimajame gyvenime, ir apdovanoti mus Savo gailestingumu, nes iš tiesų Jis – Dovanojantis.

Būtent dėl šios temos svarbos ir fakto, kad žmonių nuomonės dėl šių dalykų išsiskiria, troškau parašyti mūsų, t.y. *ahlus-sunna ual-džamaa*, tikėjimo santrauką: apie tikėjimą Allahą, Jo angelus, Jo Knygas, Jo pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir Dieviškąją Lemtį, tiek gerą, tiek ir blogą (pasekmėmis). Mes prašome Allaho Aukščiausiojo priimti šį darbą kaip parašytą išskirtinai dėl Jo, tikimės Jo patenkinimo bei naudos Jo tarnams.

3 Pranešė Ibn Majah (Ibn Madžah) (*chadisas* Nr. 43) ir kiti. Perdavimas pripažintas autentišku (*sachych*) šių laikų *chadisų* specialisto (*muchaddiso*) šeicho Muhammad Naasirud-Deen Al-Albaanee (Muchammed Nasirud-Dyn Al-Abany) veikale „*As-Saheehah*“ (*chadisas* Nr. 937).

TIKĖJIMO PAGRINDAI[4]

Islamo *akydos* pagrindas yra tikėjimas Allahą, Jo angelus, Jo Knygas, Jo pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir Išankstinį nulėmimą, tiek gerą, tiek ir blogą (pasekmėmis). Viso to įrodymai paminėti Korane ir Allaho Pasiuntinio ﷺ *sunnoje*. Savo Knygoje Allahas Aukščiausiasis pasakė:

لَّيْسَ الْبِرَّ أَن تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَـٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّـهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ

„Dorumas yra ne tai, kad sukiotumėt savo veidus į rytus bei vakarus, o dorumas – kas patikėjo Allahą ir Paskutiniąją dieną, ir angelus, ir Raštą, ir pranašus.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:177[5])

Apie Išankstinį nulėmimą Allahas sakė:

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

„Iš tiesų Mes juk kiekvieną daiktą kūrėme pagal matą (projektą)! Mes įsakome tik vieną kartą ir Mūsų paliepimas įvykdomas per akies mirksnį.“ (Koranas, sūra „Mėnulis“, 54:49-50)

---

4 Šiuo skyreliu papildytas šeicho Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen knygos vertimas į anglų kalbą, o šio autoriaus knygoje arabų kalba jo nėra. Tekstas paimtas iš šeicho Al-’Uthaymeen teisinių verdiktų ir traktatų rinkinio *Majmoo’ Fataawaa wa Rasaa’il* (5/106) (vert. past.).

5 Čia ir toliau skaičiai prie citatų iš Korano reiškia Korano skyriaus (sūros) ir eilutės (*ajos*) numerį. Korano vertimas šiame leidinyje paremtas knyga „Koranas: literatūrinis prasmių vertimas“ (vertė R. Jakubauskas, S.Geda, Vilnius: Kronta, 2010) (vert. past.)

Allaho Pasiuntinio ﷺ *sunnoje* pasakojama, kad Pranašas ﷺ, atsakydamas į angelo Džibrilio (Gabrielio) klausimą apie tikėjimą, pasakė:

أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ

„Tai – tikėjimas Allahą, Jo angelus, Jo Raštus, Jo pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir tikėjimas Išankstinį nulėmimą, tiek gerą, tiek ir blogą.“ [6]

6 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 8).

TIKĖJIMAS ALLAHĄ

Mūsų *akyda* yra tikėti Allahą, Jo angelus, Jo Raštus, Jo pasiuntinius, Paskutiniąją dieną ir Dieviškąją Lemtį, tiek gerą, tiek blogą.

Mes tikime Allaho Aukščiausiojo Viešpatavimą (*rubūbyja*), reiškiantį, kad Jis Vienintelis yra Viešpats, Kūrėjas, visa ko Valdytojas ir visų reikalų Tvarkytojas.

Mes tikime Allaho Aukščiausiojo Garbinimą ir Dieviškumą (*ulūhyja*), reiškiantį, kad Jis yra vienintelė garbinimo verta Dievybė (*ilaah*) ir kad garbinti bet ką kitą, išskyrus Jį, yra klaidinga.

Mes tikime Jo Vardus ir Atributus (*al asmaa ua s-sifat*). Tai reiškia, kad Jam Vieninteliam priklauso nuostabiausi Vardai ir Jo pilnatvę bei tobulumą žymintys Atributai.

Mes tikime Jo Vienumą (*uachdaanyja*) visame tame. Tai reiškia, kad Jis neturi jokio bendrininko ar Sau lygaus Viešpatavime ir Garbinime bei lygaus Vardais ir Atributais. Allahas Aukščiausiasis (apie aukščiau paminėtus tris principus) teigia:

رَّبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ ۚ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

„Viešpats dangaus ir žemės, ir to, kas tarp jų. Tad garbink Jį ir būk kantrus, Jį garbindamas! Negi žinai kitą tokiu vardu?“ (Koranas, sūra „Marjam“, 19:65)

Mes tikime, kad:

اللَّـهُ لَا إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَّهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِندَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ
إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

„Allahas – nėr dievybės, išskyrus Jį, Gyvąjį, Palaikantį gyvybę. Neapima Jo nei snaudulys, nei miegas. Jam priklauso tai, kas padangėse ir žemėje. Kas gi užstos prieš Jį be Jo leidimo? Jis žino tai, kas buvo iki jų, ir tai, kas buvo po jų, o jie nesuvokia nieko iš Jo žinių, išskyrus tai, ką Jis leidžia. Jo Pasostė** (kursyja)[7] **apima dangų ir žemę, ir neslegia Jo apsauga jų. Iš tikrųjų, Jis – Išaukštintas, Didingas!“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:255)

---

7 Ibn Abbas, *radija-llahu anhu* (tebūnie Allahas juo patenkintas), pareiškė: „Pasostė yra vieta pėdoms.“ Šitai perdavė At-Tabaree (At-Tabary) savo *Tafseer* (3/110) ir Al-Haakim (Al-Chakim) savo veikale *Al-Mustadrak* (2/282), kuriame perdavimą įvertino kaip sachych. Žr. Al-Albaanee *Mukhtasar al-'Uluv* (Nr. 45). Mokslininkas ir *chadisų* žinovas (*chaafiz*) Ibn Taymiyyah (Ibn Taimyja) veikale *Majmoo 'Fataawaa* (6/584) bei šeichas Al-Albaanee *as-Saheehah* (Nr. 109) nurodo, kad Ibn Abbas priskirtas teiginys, kuriame teigiama, kad *kursy* reiškia Allaho žinojimą, yra nepatikimas (*dayf*) perdavimas.

Mes taip pat tikime, kad:

هُوَ اللَّـهُ الَّذِى لَا إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۖ هُوَ الرَّحْمَـٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّـهُ الَّذِى لَا إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَانَ اللَّـهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّـهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

„Jis – Allahas, nėr dievybės, išskyrus Jį. Žinantysis tai, kas slapta, ir tai, kas stebima. Jis – Maloningas, Gailestingas! Jis – Allahas, nėr dievybės, išskyrus Jį. Jis – Valdovas, Šventas, Taikus, Ištikimas, Saugantis, Galingas, Visagalis, Išdidus. Šlovė Allahui, aukščiau Jis viso to, ką Jam priskiria į bendrininkus. Jis – Allahas, Kūrėjas, Sutvėrėjas, Suteikiantis formą. Jam priklauso patys gražiausi vardai. Šlovina Jį tai, kas padangėse ir žemėje, Jis – Galingas, Išmintingas!“ (Koranas, sūra „Surinkimas“, 59:22-24)

Mes tikime, kad Jam priklauso žemės ir padangių valdžia:

لِّلَّـهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا ۖ وَيَجْعَلُ مَن يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

„Jis kuria, ką nori. Jis apdovanoja, ką įsigeidžia, palikuoniais moteriškos lyties ir duoda, kam įsigeidžia, palikuonių vyriškos lyties. Arba Jis susieja juos, vyrus ir moteris, o ką įsigeidžia, padaro bevaisiais. Juk Jis – Žinantis, Galingas!“ (Koranas, sūra „Taryba“ 42:49-50)

Mes tikime, kad:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

„Nėr nieko panašaus į Jį. Jis – Girdintis, Regintis! Ir Jis turi dangaus ir žemės raktus: Jis išplečia dalį, kam įsigeidžia, ir ją apriboja. Iš tiesų Jis žino apie kiekvieną daiktą!“ (Koranas, sūra „Taryba“, 42:11-12)

Mes taip pat tikime, kad:

وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّـهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ۚ كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

„Nėra nė vieno gyvūno žemėje, kurio prasimaitinimas nebūtų iš Allaho. Ir žino Jis jo stovyklą ir jo buvimo vietą. Viskas – Aiškioje Knygoje.“ (Koranas, sūra „Hūdas“, 11:6)

Mes tikime, kad:

وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ

„Jis turi slėpinio raktus; tik Jis juos žino. Jis žino, kas sausumoj ir kas jūroj. Lapas nukrenta tik Jam leidus, ir nėr grūdo žemės tamsoj, nėr to šviežio arba to sauso, ko nebūtų Aiškioje Knygoje.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:59)

Mes tikime, kad:

إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْأَرْحَامِ ۖ وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۖ وَمَا تَدْرِى نَفْسٌۢ بِأَىِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌۢ

„Iš tiesų Allahui priklauso Valandos žinojimas. Jis nuleidžia lietų ir žino, kas įsčiose. [8] ***Bet nežino siela, ką jinai įsigys rytoj, ir nežino siela, kokioj žemėj mirs. Iš tikrųjų Allahas – Žinantis, Išmanantis!“*** (Koranas, sūra „Lukmanas“, 31:34)

Mes tikime, kad Allahas kalba tai, ką užsimanąs, kada užsimanąs ir kaip užsimanąs:

---

8 Tai ne tik apima vaiko lyties žinojimą, bet ir tai, ar jis bus laimingas ar nelaimingas, turtingas ar vargšas ir pan., kaip šeichas Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen, hafizahu-llah (lai Allahas jį saugo), išaiškino veikale Majmoo’ Fataawaa wa Rasaa’il (5/273-274).

وَكَلَّمَ اللَّـهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا

„O Allahas vedė su Mūsa (Moze) pokalbį.“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:164)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ

„Ir kada atėjo Mūsa (Mozė) paskirtu Mūsų laiku (ir į paskirtą vietą) ir kalbino jį Viešpats.“ (Koranas, sūra „Užkardos“, 7:143)

وَنَادَيْنَاهُ مِن جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

„Ir pašaukėme Mes jį iš dešinės kalno pusės ir priartinom slaptam pokalbiui.“ (Koranas, sūra „Marjam“, 19:52)

Mes tikime, kad:

قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

„Jeigu jūra virstų rašalu mano Viešpaties žodžiams (rašyti), tai išsektų jūra greičiau, nei žodžiai Viešpaties mano.“ (Koranas, sūra „Ola“, 18:109)

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّـهِ ۗ إِنَّ اللَّـهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

„Jeigu visi medžiai žemėje virstų rašymo plunksnomis, o už (rašalo) jūros, būtų dar septynetas (rašalo) jūrų, neužtektų to išrašyti Allaho žodžiams. Iš tiesų Allahas – Galingas, Išmintingas!“ (Koranas, sūra „Lukmanas“, 31:27)

Mes tikime, kad Jo žodžiai yra tobuliausi: jais suteikiamos teisingiausios žinios, nustatomos teisingiausios taisyklės ir jie yra gražiausi:

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا

„Ir išsipildė Žodis tavo Viešpaties tiesoje ir teisybėje.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:115)

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّـهِ حَدِيثًا

„Kas labiau paiso duoto žodžio už Allahą?“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:87)

Mes tikime, kad Garbingasis Koranas yra Allaho Aukščiausiojo Žodis, iš tiesų Jo pasakyti ir perduoti Džibriliui (Gabrieliui), kuris paskui nusileido su jais Pranašo ﷺ širdin:

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ

„Sakyk: „Atsiuntė jį (Koraną) Šventoji Dvasia (Džibrilis (Gabrielius)) nuo tavojo Viešpaties tiesoje.“ (Koranas, sūra „Bitės“, 16:102)

وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ

„Ir iš tiesų tai – Apreiškimas pasaulių Viešpaties. Nusileido su juo (Koranu) Ištikimoji Dvasia (Džibrilis (Gabrielius)) (ir nuleido jį) į tavo širdį, kad taptum vienas iš perspėjančiųjų. Jis apreikštas arabų kalba aiškia.“ (Koranas, sūra „Poetai“, 26:192-195)

Mes tikime, kad Allahas, Galingasis ir Didingasis, yra viršiau Savo kūrinijos Savo Dieviškąja esme (*zaat*) ir Savo Atributais (*sifaat*), nes Jis teigia:

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

„Jis – Išaukštintas, Didingas!“ (Koranas, sūra „Taryba“, 42:4)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

„Jis – Valdantis savuosius vergus. Jis – Išmintingas, Žinantis.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:18)

Mes tikime, kad Jis:

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ

„Sukūrė padanges ir žemę per šešetą dienų, paskui įsitvirtino (istaua) Soste. Jis valdo visus reikalus.“ (Koranas, sūra „Jūnus“, 10:3)

Jo įsitvirtinimas (*istaua*) Soste reiškia, kad Jis yra virš jo Savo esme (*zaat*). Tai ypatingas įsitvirtinimas, pritinkantis Jo Didingumui ir Didybei. Niekas nežino, kaip Allahas įsitvirtina Soste, išskyrus Jį Patį.[9]

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis yra su Savo kūrinija ir virš Savo Sosto. Jis žino visos kūrinijos būklę, girdi jos pašnekesius, mato veiksmus, valdo visus jos reikalus, išlaiko varguolius ir dovanoja palengvėjimą skurstantiems. Jis suteikia valdžią, kam nori, atima ją, iš ko užsinori, išaukština, ką nori, ir pažemina, ką užsinori. Jo Rankose visas gėris ir Jis viskam turi valdžią. Tad, turėdamas tokias savybes, Jis iš tiesų esąs su Savo kūrinija, net realybėje būdamas aukščiau jos, virš Savojo Sosto:

9 Al-Bayhaqee (Al-Baichaky) knygoje *Al-Asmaa was-Sifaat* (516 psl.) perdavė, kad imamo Maalik, *rachimahu-llah* (lai Allahas būna jam gailestingas), buvo paklausta: „Kaip vyksta *istaua*?“ Jis atsakė: „*Istaua* yra žinoma, kaip tai vyksta – mums nesuvokiama, tikėjimas tą yra privalomas, o klausinėjimas apie tai yra naujovė.“ *Chafizas* Hajr (Chadžr) veikale *Fathul-Baaree* (13/406) teigė, kad šio pasakojimo perdavėjų grandinė labai gera.

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

„Nėra nieko panašaus į Jį. Jis – Girdintis, Regintis!“[10] (Koranas, sūra „Taryba“, 42:11)

Mes nesakome kaip sako tikintieji inkarnaciją (*chulūlyja*) iš *džahmyja* ir kitų sektų, kad: „Jis yra su Savo kūrinija Žemėje.“ Mes tikime, kad kiekvienas, taip sakantis, yra netikintis (*kaafir*) arba paklydęs, nes apibūdina Allahą, priskirdamas Jam nepritinkančius trūkumus.[11]

Mes tikime tuo, ką apie Jį mums perdavė Jo Pasiuntinys ﷺ : kiekvieną naktį, likus tik trečdaliui nakties, Jis nusileidžia į dangų ir sako:

10 Aboo Daawood (Abū Davūd) veikale *Masaa'il* (263 psl.) perdavė, kad imamas Maalik, *rachimahu-llah*, pasakė: „Allahas yra virš padangių, o Jo žinojimas yra visur, nėra nuo Jo nieko paslėpta.“ Perdavėjų grandinė yra *sachych*. Taip pat, Ibn Al-Mubaarak, *rachimahu-llah*, buvo paklaustas: „Ką turėtume žinoti apie savo Viešpatį?“ Jis atsakė: „Kad Jis yra virš septynių padangių, virš Savo Sosto. Mes nesakome kaip *džahmyja* (grupė) sako, kad Jis yra čia, Žemėje.“ Tai perdavė Ad-Daarimee (Ad-Darimy) knygoje *Ar-Radd 'alal-Jahmiyyah* (50 psl.) ir šis perdavimas yra *sachych*. Žr. Al-Albaanee knygą *Mukhtasar al-'Uluww* (Nr. 130, 150).

11 Šeichas Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen veikale *Majmoo' Fataawaa wa Rasaa'il* (1/133) pasakė „Kalbant apie tuos, kurie sako, kad Allahas yra visur, šitai yra netikėjimas (*kufr*), jei jie turi omeny (kad Jis yra visur) Savo esme (*zaat*). Tai yra neigimas to, ką patvirtina tekstiniai, o taip pat ir loginiai bei gamtiniai įrodymai, pagal kuriuos Allahas Aukščiausiasis yra aukštai virš visko, virš padangių, virš Savo Sosto.“

مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ وَمَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ

„Aš atsiliepsiu kiekvienam Manęs maldaujančiajam, Aš suteiksiu kiekvienam Manęs prašančiajam, ir Aš atleisiu kiekvienam siekiančiajam Mano atleidimo.“[12]

Mes tikime, kad Allahas, Tobuliausiasis, Aukščiausiasis, Teismo dieną ateis teisti Savo tarnų, nes Jis pasakė:

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ

„Taigi, kad ne! Kada žemė bus sutrinta į dulkes ir ateis tavo Viešpats ir angelai, eilėmis eilėmis, ir bus parodytas Pragaras tądien – tądien prisimins žmogus (perspėjimą). Betgi kam jam tada prisiminimai?“ (Koranas, sūra „Aušra“, 89:21-23)

12 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 1145) ir Muslim *(chadisas* Nr. 758).

ALLAHO VALIA

Mes tikime, kad Jis Aukščiausiasis yra:

فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

„Darytojas to, ką įsigeidžia!“ (Koranas, sūra „Žvaigždynai“, 85:16)

Mes tikime, kad Allaho valia (*iraada*) yra dvejopa:

Universalioji (*kaunyja*) valia: viskas, kas atsitinka, vyksta tiktai Jo valia ir nebūtinai tai reiškia, kad Jam patinka tai, kas įvyko. Šia prasme tai panašu į norėjimą (*mašy'ah*), kaip Allaho teiginyje:

وَلَوْ شَاءَ اللَّـهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَـٰكِنَّ اللَّـهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

„O jeigu Allahas įsigeistų, tai jie nekovotų vieni su kitais, bet Allahas daro tai, ką nori.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:253)

إِن كَانَ اللَّـهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ ۚ هُوَ رَبُّكُمْ

„Jei Allahas įsigeis įvesti jus į paklydimą, Jis – jūsų Viešpats.“[13] (Koranas, sūra „Hūdas“, 11:34)

---

13 Šeichas 'Abdul-'Azeez Bin Baaz, *rachimahu-llah*, savo anotacijoje imamo 'Abdur-Rahmaan As-S'adee ('Abdur-Rachman As-S'ady) knygai *Tanbeehatul-Lateefaa* (41 psl.) teigė: „Šioji valia nė vieno neaplenkia. Tiek musulmonas, tiek ir netikintysis (*kaafir*), abu yra veikiami šios universaliosios valios. Ji apima nuolankius ar nepaklusnius veiksmus, aprūpinimą ir gyvenimo trukmę. Visa tai randasi Allaho valia ir taip, kaip Jis nustatęs.“

Teisinė (*šar'yja*) valia: nėra būtina, kad pagal šią valią kažkas įvyktų, bet jos neišpildymas nekeičia fakto, kad Allahui tai patiktų ir Jis to norėtų, kaip šiame Allaho Aukščiausiojo teiginyje:

وَاللَّـهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ

„Allahas nori priimti jūsų atgailą.“[14] (Koranas, sūra „Moterys“, 4:27)

Mes tikime, kad tiek universalioji, tiek ir teisinė valia yra Jo Dieviškosios išminties (*chikma*) išdava. Taigi visa, ką Jis nulėmė įvykti ar įsakė Savo tarnams atlikti kaip garbinimo veiksmus, yra vardan išmintingo tikslo ir pagal Jo Dieviškąją išmintį, nepriklausomai nuo mūsų gebėjimo tai suvokti:

أَلَيْسَ اللَّـهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

„Argi Allahas nėra Išmintingiausias Teisėjas?“ (Koranas, sūra „Figmedis“, 95:8)

---

14 Šeichas 'Abdul-'Azeez Bin Baaz, *rachimahu-llah*, apie teisinę valią (savo anotacijoje imamo 'Abdur-Rahmaan As-S'adee knygai *Tanbeehatul-Lateefaa*, 41 psl.) pasakė: „Šioji apima tai, ką Viešpats mėgsta ir kuom yra patenkintas. Nereiškia, kad pagal šią valią privalo įvykti tai, ko Jis geidžia, bet, greičiau, tai gali įvykti arba neįvykti. Pavyzdžiui, Allahas Aukščiausiasis geidžia, kad Jį garbintų ir Jam paklustų, tačiau vieni Jį garbina ir Jam paklūsta, o kiti – ne. Tai reiškia, kad abi šias valias išpildo nuolankus žmogus, bet nuodėmingasis - tik universaliąją. Juk Allahas negeidžia Sau jo nuodėmiavimo, Jis gi draudžia tai. Taigi kiekvienas, supratęs skirtumą tarp šių dviejų valios tipų, turėtų būti apsaugotas nuo abejonių, dėl kurių paslystama, o protai paklysta.“

وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّـهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

„Kas gi geriau už Allahą teisme žmonėms įsitikinusiems?" (Koranas, sūra „Vaišių stalas", 5:50)

Mes tikime, kad Allahas myli Savo atsidavusius tarnus (*aulijaa*) ir jie myli Jį:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّـهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّـهُ

„Sakyk: „Jeigu jūs mylite Allahą, tai sekite paskui mane, tada mylės jus Allahas." (Koranas, sūra „Imrano giminė", 3:31)

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّـهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ

„Allahas atves žmones, kuriuos Jis myli ir kurie Jį myli." (Koranas, sūra „Vaišių stalas", 5:54)

وَاللَّـهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

„Allahas myli kantriuosius." (Koranas, sūra „Imrano giminė", 3:146)

وَأَقْسِطُوا ۖ إِنَّ اللَّـهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

„Ir būkite bešališki: juk Allahas myli bešališkus!" (Koranas, sūra „Kambariai", 49:9)

وَأَحْسِنُوا ۛ إِنَّ اللَّـهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

„Ir darykit gera, – iš tikro, Allahas myli gerą darančiuosius!“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:195)

Mes tikime, kad Allahas yra patenkintas tais veiksmais ir žodžiais, kuriuos Jis leido, ir neapkenčia tų, kuriuos Jis uždraudęs:

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّـهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ ۖ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۖ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ

„Jeigu būsite netikintys, tai Allahui jūsų nereikia. Jis nepateisina Savo vergams netikėjimo, o jeigu būsite dėkingi, tai Jis bus jumis patenkintas.“ (Koranas, sūra „Minios“, 39:7)

وَلَـٰكِن كَرِهَ اللَّـهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

„Bet užsirūstino Allahas dėl jų tingumo ir sulaikė juos, ir buvo pasakyta: „Sėdėkite su sėdinčiaisiais!“ (Koranas, sūra „Atgaila“, 9:46)

Mes tikime, kad Allahas patenkintas tikinčiais ir darančiais gerus darbus:

رَّضِيَ اللَّـهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ

„Allahas patenkintais jais ir jie patenkinti Juo. Tai – tiems,

kurie bijo savo Viešpaties.“ (Koranas, sūra „Akivaizdus ženklas“, 98:8)

Mes tikime, kad Allahas pyksta ant nusipelniusių Jo pykčio ir rūstybės, pavyzdžiui, netikinčiųjų ir kitų:

الظَّانِّينَ بِاللَّـهِ ظَنَّ السَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ اللَّـهُ عَلَيْهِمْ

„Kurie prasimano blogybių apie Allahą, prieš juos atsigręš blogis; ir užsirūstino ant jų Allahas.“ (Koranas, sūra „Pergalė“, 48:6)

وَلَـٰكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّـهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

„Kurie patys atvėrė netikėjimui savo širdį, jiems – Allaho rūstybė, ir jiems didžioji kančia.“ (Koranas, sūra „Bitės“, 16:106)

KITI ALLAHO ATRIBUTAI[15]

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis turi kilnų ir didingą Veidą:

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

„Ir liks Veidas tavojo Viešpaties, kuriam priklauso šlovė ir garbė.“ (Koranas, sūra „Gailestingasis“, 55:27)

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis turi dvi dosnias ir didžias Rankas:

15 Imamas At-Tirmidhee (At-Tirmizy), *rachimahu-llah*, savo garsiajame veikale *Sunan* (3/266-268), pacitavęs Allaho Ranką minintį *chadisą*, teigė: „Ne vienas mokslininkas apie šį ir kitus panašius *chadisus*, kalbančius apie Dieviškuosius Atributus, tokius kaip Viešpaties, Palaimintojo ir Aukščiausiojo, kasnaktinį nusileidimą į žemiausią pasaulio dangų, pasakė: „Patvirtink tokių perdavimų turinį, tikėk tą, bet neįsivaizduok ir neklausinėk, kaip tai vyksta.“ Panašiai perdavė ir Maalik Ibn Anas, Sufyaan Ibn ‘Uyaynah (Sufjan Ibn ‘Ujaina) ir ‘Abdullaah Ibn Al-Mubaarak. Jie apie šiuos *chadisus* sakė: „Palikite juos tokius, kokie mus pasiekę, neklausinėdami: „Kaip?“ Taip sako *ahlus-sunna ual-–džamaa’a* mokslininkai. *Džahmyja* sekta šiuos perdavimus atmeta ir sako, kad tai yra (Allaho ir Jo kūrinijos) supanašinimas (*tašbych*). Nors Allahas Aukščiausiasis daugelyje Savo Knygos vietų mini (Savo Atributus) Ranką, Girdėjimą ir Regėjimą, *džahmyja* šioms *ajoms* suteikia perkeltinę prasmę (*tauid*) ir jas aiškina kitaip, nei tai daro išmanantys. Jie sako: „Iš tiesų Allahas nesukūrė Adamo (Adomo) Savo Ranka. (Allaho) Ranka iš tikrųjų reiškia Jo Galią!“ Ishaaq Ibn Ibraaheem (Ischak Ibn Ibrahym) sakė: „Supanašinimas yra tuomet, kai teigiama: Allaho Ranka yra kaip mano ranka arba Jo Girdėjimas yra kaip mano girdėjimas. Kai kas nors taip sako – tai ir yra supanašinimas. Tačiau, kai kas nors teigia tai, ką ir Allahas — Ranka, Girdėjimas, Regėjimas, — ir neklausinėja, kokie jie yra, bei nesako, kad Allaho Girdėjimas yra kaip jo girdėjimas, – tuomet tai nėra supanašinimas.“

بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ

„Abi Jo rankos plačiai išskleistos: naudoja Jis, kaip nori.“ (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:64)

وَمَا قَدَرُوا اللَّـهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

„Ir neįvertino jie Allaho atitinkamai, visa žemė Prikelties dieną bus Jo Delne, ir padangės suvyniotos Jo Dešine. Šlovė Jam, ir aukščiau Jis viso to, ką priskiria Jam į bendrininkus.“ (Koranas, sūra „Minios“, 39:67)

Mes tikime, kad Allahas turi dvi tikras Akis, nes Allahas Aukščiausiasis teigia:

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا

„Pastatyk laivą priešais Mūsų akis ir pagal Mūsų įkvėpimą.“ (Koranas, sūra „Hūdas“, 11:37)

Pranašas ﷺ pasakė:

حِجَابُهُ النُّورُ لَوْ كَشَفَهُ لأَحْرَقَتْ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ

„Jo uždangalas – šviesa. Jei jis jį nusimestų, iš Jo veido sklindanti didybė sudegintų kūriniją tiek toli, kiek siekia Jo regėjimas.“[16]

16 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 179) ir Ibn Majah (*chadisas* Nr. 195).

Ahlus-sunna mokslininkai sutaria (*idžma*), kad Allahas turi dvi Akis, ir tai patvirtina Pranašo ﷺ teiginys, kuriame jis teigia apie Dadžalį:

إِنَّهُ أَعْوَرُ وَإِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرَ

„Jis yra vienakis, o jūsų Viešpats nėra vienakis."[17]

Mes tikime apreiškimu apie Allahą Aukščiausiąjį, teigiančiu, kad:

لَّا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ ۖ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

„Nepasiekia Jo žvilgsniai, o Jis pasiekia žvilgsnius; Jis – Įžvalgus, Žinantis!" (Koranas, sūra „Galvijai", 6:103)

Mes tikime, kad Prikėlimo dieną tikintieji regės savo Viešpatį:

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ

„Vieni veidai tą dieną spindintys, į savo Viešpatį žvelgiantys." (Koranas, sūra „Prikėlimas", 75:22-23)

Mes tikime, kad nėra nieko panašaus į Allahą Aukščiausiąjį, nes Jo Atributai yra absoliučiai tobuli:

---

17 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 13/91) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2193). Minėtą sutarimą šiuo klausimu užrašė Abul-Hasan Al-Ash'aree (Abul-Chasan Al-Aš'ary) veikale *Al-Ibaanah* (9 psl.), kur jis teigė: „Jis turi dvi Akis, neklausinėjant, kaip."

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

„Nėra nieko panašaus į Jį. Jis – Girdintis, Regintis“ (Koranas, sūra „Taryba“, 42:11)

Mes tikime, kad dėl Jo tobulos Egzistencijos ir Savaiminio egzistavimo:

لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ

„Neapima Jo nei snaudulys, nei miegas.” (Koranas, sūra „Karvė”, 2:255)

Mes tikime, kad Jis nieko neengia, nes Jo teisingumas tobulas.

Ir Jis visada dėmesingas Savo tarnų veiksmams dėl Savo tobulo budrumo ir visažinojimo.

Mes tikime, kad Jis gali daryti bet ką padangėse ir žemėje, nes Jo žinios ir galia tobulos:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُن فَيَكُونُ

„Jo įsakymas, ko nors įsigeidus, – užtenka tarti Jam: „Būk!” – ir tai išsipildo.”[18] (Koranas, sūra „Ja Syn“, 36:82)

---

18 Ibn Abil-’Izz, *rachimahu-llah*, knygoje *Sharhul-’Aqeedatit-Tahaawiyyah* (137 psl.), aptardamas žemiau pateiktą ają, pasakė:

وَاللَّـهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

„Ir Allahas kiekvienam daiktui turi galios!” (Koranas, sūra „Karvė”, 2:284)

Mes tikime, kad Jis niekada nepavargsta ir nenusilpsta, nes Jo jėgos tobulos:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

„Ir sukūrėme Mes padanges ir žemę, ir tai, kas tarp jų, per šešetą dienų, ir nepalietė mūsų nuovargis.“ (Koranas, sūra „Kaf“, 50:38)

Mes tikime, pripažindami tuos Vardus ir Atributus, kuriais Allahas Pats Save apibūdino arba kuriais Allahą apibūdino Jo Pasiuntinys ﷺ, bet saugomės dviejų pavojų:

1. Sugretinimo (*tamsyl*): tikėjimo širdimi arba teigimo žodžiu kad Allaho Atributai yra tokie patys kaip Jo kūrinijos.[19]

„Tai apima visa, kas įmanoma. O dėl to, kas iš esmės yra neįmanoma, pavyzdžiui, kažko egzistavimas ir tuo pačiu metu neegzistavimas, intelektualai sutaria, kad tai yra nerealu, beigi to egzistavimas neįsivaizduojamas ir tai nėra vadinama „kažkuo“. Į šią kategoriją patenka ir (Allaho) kūrimas į Save panašių, Savęs padarymas neegzistuojančiu ir kiti neįmanomi dalykai.“ Toks pats atsakymas yra ir tiems, kurie klausia: „Ar gali Allahas sukurti akmenį, kurio Pats nepakeltų?“ Sutariama, kad jei Allahas negalėtų tokio akmens sukurti, tai Jis būtų ne visagalis, o jei galėtų sukurti – tuomet Jis taip pat nebūtų visagalis. Šios argumentacijos klaidingumas yra tame, kad toks dalykas, iš esmės, neįmanomas, egzistuoja tik tam tikrų žmonių galvose, o ne viskas, ką protas įsivaizduoja, gali egzistuoti bei ne visuomet tai gali būti vadinama „kažkuo“. Taip pat žr. Ibn Taymiyyah veikale *Majmoo’ Fataawaa* (8/8-10).

19 Adh-Dhahabee (Az-Zahaby) knygoje *Al-Uhiww lil-Aliyyil-Ghaffaar* (97 psl.) perdavė, kad Nu’aym Ibn Hammaad (Nu’aim Ibn Chammad), imamo Al-Bukhari mokytojas, teigė: „Kiekvienas, sugretinantis Allahą su Jo kūrinija, netiki. Neįmanomas joks panašumas į tai, kaip Allahas apibūdino Save arba kaip Jį apibūdino Jo Pranašas ﷺ.“ Veikale *Mukhtasar al-’Uluww* (184 psl.) šio perdavimo grandinė pripažinta esanti *sachych*.

2. Klausinėjimo „Kaip?“ (*takiyf*): tikėjimo širdimi arba teigimo žodžiu, kad iš tiesų Allaho Atributai pasireiškia vienaip ar kitaip.

Mes tikime, neigdami viską, ką Allahas apie Save neigia arba ką apie Jį paneigė Jo Pranašas ﷺ, ir mes tikime, kad šis neigimas reiškia išbaigtos ir tobulos priešingybės (šiam neiginiui) patvirtinimą.[20]

Mes tikime, kad sekimas šiuo keliu yra būtina prievolė. Taip yra todėl, kad tai, ką Allahas patvirtino apie Save arba ką paneigė, yra žinios (*khabar*), kurias Allahas suteikė mums apie Save. Jis, Tobuliausiasis, geriausiai žino apie Save, Jo kalba teisingiausia ir Jo pasakojimai geriausi, o tarnai žinių apie Jį neturi.

Taip pat tai, ką Allaho Pranašas ﷺ patvirtina arba paneigia apie Jį, yra žinios apie Allahą. Pranašas ﷺ daugiausiai iš visos žmonijos žinojo apie savo Viešpatį ir buvo pats nuoširdžiausias iš visų kūrinių, pats teisingiausias ir iškalbingiausias iš jų. Taigi Allaho Aukščiausiojo ir Jo Pasiuntinio ﷺ žodžiai pateikia teisingiausias ir aiškiausias

20 Šeichas Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen, *hafizahu-llah*, knygoje *Fathu Rabbul-–Bariyyah* (37 psl.) pateikė pavyzdį, sakydamas: „Tarp to, ką Allahas apie Save neigia, yra priespauda. Tai reiškia, jog neigiant, kad Allahas engia, tuo pačiu patvirtinama tobula priešingybė — Allaho absoliutus ir tobulas teisingumas. Panašiai, Jis neigia Savo nuovargį ir šiuo nuovargio neigimu siekiama patvirtinti tobulą priešingybę – absoliučią ir tobulą stiprybę ir gebėjimą.“

žinias, todėl negali būti jokio pateisinimo jų atmetimui ir jokio dvejojimo dėl jų priėmimo.[21]

21 Šeichas ‘Abdur-Rahmaan As-S’adee, *rachimahu-llah*, veikale *Tanbeehaatul-Lateefah* (18 psl.) rašė: „Kalba būna neaiški savo prasme dėl trijų priežasčių: arba kalbantysis neturi žinių, arba neturi iškalbos ir nesugeba išsireikšti, arba jis meluoja ir iškraipo informaciją. Tačiau Knygos ir *sunnos* tekstai yra absoliučiai be trūkumų. Allaho ir Jo Pranašo ﷺ kalba yra aiškumo, išraiškingumo ir teisumo viršūnė.“

TIKĖJIMO PRINCIPŲ ŠALTINIAI

Visa, ką paminėjome apie Allaho Atributus, tiek trumpai, tiek ir plačiai, tiek patvirtindami ar paneigdami, darėme, remdamiesi mūsų Viešpaties Knyga, mūsų Pranašo ﷺ *sunna* ir tuo, ko laikėsi šios bendruomenės pamaldieji protėviai (*salaf*) bei teisingieji bendruomenės lyderiai, sekę po jų.

Mes laikome, jog Knygos ir *sunnos* tekstus šia tema privaloma suvokti tiesiogiai ir suprasti tikrąją jų reikšmę taip, kaip tai pritinka Allahui Galingajam Didingajam.

Mes išsižadame kelio tų, kurie sąmoningai iškraipo Allaho ir Pranašo ﷺ tekstus.

Mes išsižadame kelio tų, kurie sąmoningai atmeta Allaho ir Jo Pasiuntinio ﷺ nurodytas žodžių reikšmes.

Taip pat išsižadame kelio tų kraštutinių pažiūrų šalininkų, kurie gretina Allahą Jo kūrinijai (*tamsyl*), arba tų, kurie pakeičia tiesioginę reikšmę, bandydami išsiaiškinti, kaip pasireiškia Dieviškieji Atributai *(takiyf*).

APREIŠKIME NĖRA PRIEŠTARAVIMŲ

Mes užtikrintai žinome, kad viskas Allaho Aukščiausiojo Knygoje ar Jo Pranašo ﷺ *sunnoje* yra tiesa ir tame nėra jokių prieštaravimų, nes Allahas Aukščiausiasis pasakė:

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ اللَّـهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

„Negi jie nesusimąsto apie Koraną? Juk jeigu jis būtų ne iš Allaho, tai jie surastų ten (jame) daug prieštaravimų.“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:82)

Prieštaraujantys teiginiai reikštų, jog vieni iš jų padaro kitus klaidingais, o tai neįmanoma, kalbant apie tai, ką Allahas ar Jo Pasiuntinys ﷺ mums pranešė.

Kiekvienas, teigiantis, kad Allaho Knygoje, Jo Pasiuntinio ﷺ *sunnoje* ar tarp jų abiejų yra prieštaravimų, daro tai iš blogų paskatų ir dėl paklydusios širdies, todėl jis turėtų atgailauti Allahui Aukščiausiajam ir liautis, tai daręs.

Kiekvienas, klaidingai manantis, kad Allaho Knygoje, Jo Pasiuntinio ﷺ *sunnoje* ar tarp jų abiejų yra prieštaravimų, tai daro dėl žinių trūkumo, blogo supratimo arba nepakankamų apmąstymų. Taigi, jis turėtų siekti žinių ir stengtis mąstyti, kol jam išaiškėtų tiesa. Jei tiesa vis dar neaiški, jis turėtų kreiptis į tai išmanantįjį, liautis ieškojęs tokių prieštaravimų ir sakyti tai, ką teigia gerai suprantantys:

آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا

„Mes patikėjome juo; viskas – iš mūsų Viešpaties.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:7)

Jis turėtų tvirtai žinoti, kad nei Knygoje, nei *sunnoje*, nei tarp jų abiejų nėra jokių prieštaravimų anei kokių nors neatitikimų.

TIKĖJIMAS ANGELUS

Mes tikime Allaho angelus (*malaa'ika*) ir tuo, kad jie yra:

بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ

„Garbingi vergai. Jie nekalba anksčiau Jo ir pagal Jo įsakymus veikia.“ (Koranas, sūra „Pranašai“, 21:26-27)

Juos sukūrė Allahas Aukščiausiasis. Angelai nepaliaujamai Jį garbina ir Jam paklūsta:

لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

„Tie nesipuikuoja, Jį garbindami, ir nepavargsta. Jie šlovina Jį naktį ir dieną nepaliaudami.“ (Koranas, sūra „Pranašai“, 21:19-20)

Allahas paslėpė juos nuo mūsų, kad nematytume, bet kartais Jis parodo juos tam tikriems žmonėms. Tokiu būdu Pranašas ﷺ matė *Džibrilį* (Gabrielį) tikruoju pavidalu: jis turėjo šešis šimtus sparnų ir uždengė horizontą.[22] Kartą *Džibrilis* pasirodė vyro, sutikusio ir kalbėjusio su Marjam, pavidalu. Kitą kartą jis atėjo pas Pranašą ﷺ, kai pastarasis buvo su savo Kompanionais, pavidalu vyro, kurio niekas nepažinojo ir nematė ant jo jokių keliavimo ženklų – jo rūbai buvo ypatingai balti, o plaukai juodi kaip degutas. Jis atsisėdo priešais Pranašą

22 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 3232-3233).

ﷺ, keliais liesdamas Pranašo kelius, o delnus padėjęs ant Pranašo ﷺ šlaunų. Jis šnekėjosi su Pranašu ﷺ, kuris paskui pranešė savo Kompanionams, jog šis vyras buvo *Džibrilis*.[23]

Mes tikime, kad angelams paskirtos tam tikros pareigos. Tarp angelų yra:

***Džibryl* (Džibrilis, Gabrielis)**, kuriam patikėtas Apreiškimas. Jis nusileidžia su juo pas Allaho pasirinktus pranašus ir pasiuntinius;

***Mykaail* (Mikailas, Michaelis)**, kuris rūpinasi lietumi ir augalija (t.y. jos augimu);

***Israafyl* (Israfylis)**, kuriam patikėtas Rago (*as-sūr*) pūtimas Numarinimui ir Prikėlimui;

Mirties angelas[24], kuris turi mirties valandą surinkti sielas;

Kalnų angelas, kuriam patikėti kalnai;

Maalik – Pragaro Ugnies sergėtojas;

23 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 8).

24 Kai kuriuose pasakojimuose minima, kad jo vardas yra ‘Izra’yl, kaip At-Tabaree perdavė iš Qataadah (Katadah) ir kitų savo *Tafseer* (20/175). Tačiau šis vardas neaptinkamas nei Korane, nei autentiškuose *chadisuose*, todėl saugiau yra jo nenaudoti. Žr. Ibn Katheer (Ibn Kasyr) knyga *Al-Bidaayah wan-Nihaayah* (1/50) ir šeicho Ibn al-’Uthaymeen *Sharhul-’Aqeedatil-Waasitiyyah* (1/60).

angelai, kuriems patikėti įsčiose esantys embrionai;

angelai, atsakingi už žmonių sergėjimą, ir tokie, kurie užrašinėja jų veiksmus – po du angelus kiekvienam asmeniui:

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

„Sėdintys iš dešinės ir iš kairės. Užtenka jam ištarti žodį ir prie jo jau stovi prižiūrėtojas.“ (Koranas, sūra „Kaf“, 50:17-18)

angelai, atsakingi už mirusiųjų klausinėjimą kape: pas mirusįjį ateina du angelai ir klausia jo apie jo Viešpatį, religiją ir Pranašą.[25]

يُثَبِّتُ اللَّـهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ اللَّـهُ الظَّالِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ اللَّـهُ مَا يَشَاءُ

„Allahas sutvirtina tuos, kurie patikėjo, tvirtu žodžiu žemiškame gyvenime ir Būsimajame; ir paklaidina Allahas

25 Pranešė At-Tirmidhee *chadise* (Nr. 737), kuriame pateikti dviejų angelų vardai – *Munkar* ir *Nakyr*. Šeichas Al-Albaanee veikale *As-Saheehah* (Nr. 1391) pripažino šį *chadisą* geru (*chasa*n). Svarbu pažymėti: Knygos ir *sunnos* tekstai aiškiai įrodo, kad angelai yra fizinės, o ne abstrakčios būtybės. Apie tai šeichas veikale *Sharh Thalaathatil-Usool* (93 psl.) sakė: „Yra paklydusių žmonių, kurie neigia angelų fizinį būvį, teigdami, kad tai tėra išsireiškimas, apibūdinantis gėrio jėgas, būdingas kūriniams. Toks požiūris yra Allaho Aukščiausiojo Knygos, Pasiuntinio ﷺ *sunnos* bei musulmonų mokslininkų bendro sutarimo (*idžmaa*) atmetimas.“

netikinčiuosius, ir kuria Allahas, ką nori.“ (Koranas, sūra „Ibrahimas“, 14:27)

angelai, kuriems patikėti Rojaus gyventojai:

يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ ۚ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

„Ir angelai užeis pas juos pro visus vartus! (Sakydami:) „Taika jums už tai, ką jūs iškentėjote! Kokia nuostabi Paskutinioji Buveinė!“ (Koranas, sūra „Griaustinis“, 13:23-24)

Pranašas ﷺ suteikė mums žinių apie Dažniausiai Lankomą Namą (*al-baitu-l-ma’mūr*), esantį Rojuje:

يَدْخُلُهُ كُلَّ يَوْمٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ إِذَا خَرَجُوا مِنْهُ لَمْ يَعُودُوا فِيهِ آخِرُ مَا عَلَيْهِمْ

„Kiekvieną dieną septyni tūkstančiai angelų įžengia į jį (*o perdavime*: meldžiasi jame), ir, išėję iš jo, niekada į jį nebesugrįžta.“[26]

26 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 2207) ir Muslim (*chadisas* Nr. 162). Imamas at-Tabaree savo *Tafseer* (11/27) perdavė, jog Aly, *radija-llahu anhu* (tebūnie Allahas juo patenkintas), apie *al-baitu-l-ma’mūr* pasakė: „Tai – namas Rojuje, esantis tiksliai virš Kaabos. Jis pašventintas Rojuje taip, kaip pašventintas Namas (t.y. Kaaba) Žemėje.“ Žr. šeicho Al-Albaanee veikalą *As-Saheehah* (Nr. 477).

TIKĖJIMAS KNYGAS

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis apreiškė Knygas Savo pasiuntiniams kaip įrodymą žmonijai ir vadovavimą gera darantiems. Jomis jie mokomi išminties ir apvalomi nuo nuodėmių.

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis pasiuntė Knygą (*kitaab*) su kiekvienu pasiuntiniu, kaip Aukščiausiasis sakė:

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

„Mes jau siuntėme Savo pasiuntinius su aiškiais ženklais ir nuleidome sykiu su jais Knygą ir svarstykles, kad žmonės gyventų teisybėje.“ (Koranas, sūra „Geležis“, 57:25)

Iš šių Knygų mums žinomos šios:

1. ***Tauraat* (Tauratas, Tora)**, kurį Allahas apreiškė Mūsai (Mozei) ﷺ. Tai buvo didingiausia Izraelio vaikams apreikšta Knyga:

فِيهَا هُدًى وَنُورٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِن كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ

„Kurioje vadovavimas ir šviesa; pagal ją teisia pranašai, kurie atsidavę, tuos, kurie išpažįsta judaizmą. Rabinai ir

dvasininkai – elgdavosi taip pat remdamiesi tuo, kas jiems patikėta saugoti iš Allaho Rašto, ir jie – to liudytojai.“ (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:44)

2. ***Indžyl*** **(Indžilis, Evangelija)**, kurį Allahas Aukščiausiasis apreiškė Isai (Jėzui) ﷺ ir kuris buvo *Taurato* patvirtinimas bei jo papildymas:

وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

„Ir dovanojome Mes jam Indžilį (Evangeliją), kurioje – vadovavimas ir šviesa, ir patvirtindami teisingumą to, kas pasiųsta iki jo Taurate (Toroje), kaip vadovavimą bei pamokymą dievobaimingiesiems.“ (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:46)

وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ

„Ir kad leisčiau jums dalį to, kas buvo jums uždrausta.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:50)

3. ***Zabūr*** **(Psalmynas, Psalmės)**, kurį Allahas Aukščiausiasis davė Davūdui (Dovydui) ﷺ.

4. Ibrahimo (Abraomo) ir Mūsos (Mozės), ramybė jiems, ***Suchūf*** **(Ritinėliai)**.

5. ***Al-Kur’an Al-Azym*** **(Šlovingasis Koranas),** kurį Allahas apreiškė Savo paskutiniajam iš pranašų – Pranašui

Muchammedui ﷺ. Tai yra:

هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ

„Kaip vedimas žmonėms ir kaip aiškūs vedimo ir (gero ir blogo) atpažinimo ženklai.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:185) Koranas yra:

مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ

„Patvirtinantis teisingumą to, kas atsiųsta iki jo iš Raštų, ir tam, kad būtų vertas pasitikėjimo liudytojas prieš juos (ankstesniuosius Raštus).“[27] (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:48)

Juo Allahas anuliavo visas anksčiau apreikštas Knygas ir užtikrino apsaugosiąs Koraną nuo bet kokių iškraipymų:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

„Juk Mes – Mes atsiuntėme (nuleidome) Priminimą, ir juk Mes jį saugome.“ (Koranas, sūra „Al-Hidžr (Uolėta vieta)“, 15:9)

27 Veikale *Majmool Fataawaa wa Rasaa'il* (5/120) šeichas Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen, *hafizahu-llah*, sakė: „Tai reiškia, kad jie vertinami pagal Koraną, todėl neleidžiama elgtis pagal ankstesniųjų Knygų taisykles, išskyrus tas, kurios yra teisingos ir buvo patvirtintos Korano.“ Taip pat žr. Ibn Katheer knygą *Tafseer Qur'aanul-'Adheem* (1/68).

ANKSTESNĖS KNYGOS BUVO IŠKRAIPYTOS IR PAKEISTOS

Ankstesniosios Knygos buvo skirtos ribotam laikotarpiui, kuris pasibaigdavo jas anuliuojančiu apreiškimu, išaiškindavusiu jose atsiradusius iškraipymus ir pakeitimus. Štai kodėl jos nebuvo apsaugotos nuo pakenkimų ir buvo iškraipytos, papildytos arba dalis jų teksto buvo pašalinta:

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ

„Kai kurie iš judėjų sukeičia žodžius vietomis.“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:46)

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَـٰذَا مِنْ عِندِ اللَّـهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ

„Baisi nelaimė tiems, kurie rašo Raštą savo rankomis, o po to sako: „Tai – nuo Allaho“, kad įgytų už tai menką kainą. Baisi nelaimė jiems už tai, ką jų rankos parašė! Baisi nelaimė jiems už tai, ką jie tokiu būdų įsigyja!“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:79)

قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِى جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا

„Sakyk: „Kas nuleido knygą, su kuria atėjo Mūsa (Mozė) kaip su apšvieta ir vadovavimu žmonėms, kurią jūs išrašote

skirtinguose popieriaus lapuose, rodydami atskirus lapus ir nuslėpdami daugumą iš jų?“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:91)

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّـهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ اللَّـهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّـهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ اللَّـهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللَّـهِ

„O tarp jų esama tokių, kurie savo liežuviais iškraipo Raštą, kad jūs laikytumėte tai Raštu, nors tai ir nėra Raštas, o sako: „Tai – iš Allaho!”, bet tai – ne iš Allaho, ir apmeluoja jie Allahą, žinodami tai. Nedera žmogui, jei Allahas jam dovanojo Raštą ir išmintį, ir pranašavimą, o jisai po to ima ir pasako žmonėms: „Būkite vergais man, o ne Allahui.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:78-79)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ ۚ قَدْ جَاءَكُم مِّنَ اللَّـهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّـهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَّقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّـهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ

„O Rašto žmonės! Pas jus atėjo Mūsų pasiuntinys, kad išaiškintų daugelį dalykų iš to, ką jūs slepiate iš Rašto, ir daug ką praleidžiate pro ausis. Atėjo pas jus šviesa iš Allaho [28] ***ir aiškus Raštas. Juo Allahas veda tuos, kurie siekia Jo nuolankumo taikos keliais, ir išveda juos iš tamsybių į šviesą Savo paties valia, ir išveda juos į tiesų kelią. Netiki tie, kurie pasakė: „Išties Allahas – tai Mesijas, Marjamos (Marijos) sūnus.“*** (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:15-17)

28 Savo *Tafseer* (6/161) imamas At-Tabaree, aptardamas numatytą Allaho žodžių:

قَدْ جَاءَكُم مِّنَ اللَّهِ نورٌ

(***„Atėjo pas jus šviesa iš Allaho.“***) reikšmę, teigia: „Sakydamas „šviesa“ Allahas Aukščiausiasis turi omeny Muchammedą ﷺ, kuriuo Jis apšvietė tiesą, apreiškė islamą ir panaikino daugiadievystę (*širk*). Taigi kiekvienam siekiančiajam aiškumo jis yra šviesa, išryškinanti tiesą. Tarp jo tiesos apšvietimų yra ir išaiškinimas judėjams daugybės to, ką jie nuslėpdavo iš Rašto.“ **Svarbu pažymėti**: tai, kad Pranašas ﷺ yra teisingu keliu vedanti šviesa jokiais būdais nereiškia, kad jis turi dieviškųjų savybių, bei neprieštarauja faktui, jį esant žmogumi (kaip bus aptarta vėliau šioje knygoje). *Chadisas*, kuris neva teigia, jog Pranašas ﷺ, paklaustas: „Kas buvo sukurta pirmiausia?“, atsakė: „O Džaabir, tavo Pranašo šviesa! Allahas sutvėrė ją ir paskui visa kita“, yra sufabrikuotas. Iš tiesų, *chafizas* As-Suyootee (As-Sujūty), *rachimahu-llah*, knygoje *Al-Haawee lil-Fataawee* (1/500) teigė: „Šis (*chadisas*) apskritai neturi jį patvirtinančios perdavėjų grandinės!“

TIKĖJIMAS PASIUNTINIUS

Mes tikime, jog Allahas Aukščiausiasis siuntė žmonėms pasiuntinius:

مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّـهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّـهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

„Skelbiančius gerą žinią ir įspėjančius, kad žmonėms neliktų dingsties prieš Allahą po pasiuntinių. Iš tiesų Allahas – Galingas, Išmintingas!“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:165)

Mes tikime, kad pirmasis iš pasiuntinių buvo Nūchas (Nojus), o paskutinysis – Muchammedas, lai Allahas suteikia jiems visiems palaimą ir ramybę:

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِن بَعْدِهِ

„Juk Mes apreiškėme tau taip pat, kaip apreiškėme Nūchui (Nojui) ir pranašams po jo.“[29] (Koranas, sūra „Moterys“, 4:163)

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَـٰكِن رَّسُولَ اللَّـهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّـهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

29 Tai, kad Nūchas (Nojus), *aleihi-ssalam* (ramybė jam), buvo pirmasis pasiuntinys, aiškiai teigiama *chadise* apie Užtarimą, perduotame Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 7440) ir Muslim (*chadisas* Nr. 194). Adamas (Adomas) buvo tik pranašas, bet ne pasiuntinys. Žr. Ibn ‘Uthaymeen knygą *Sharhul-Aqeedatil-Waasitiyyah* (1/66).

„Muchammedas nebuvo tėvas kuriam nors iš jūsų vyrų, o tik – Allaho Pasiuntinys ir pranašų antspaudas (paskutinis iš pranašų).“ (Koranas, sūra „Sąjungininkai“, 33:40)

Geriausi iš jų yra: Muchammedas, Ibrahimas (Abraomas), Mūsa (Mozė), Nūchas (Nojus) ir Isa (Jėzus), Marjamos (Marijos) sūnus. Jie buvo išskirti šiuose Allaho žodžiuose:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا

„Štai priėmėme Mes iš pranašų priesaiką – ir iš tavęs, ir iš Nūcho (Nojaus), ir Ibrahimo (Abraomo), ir Mūsos (Mozės), ir Isos (Jėzaus), Marjamos (Marijos) sūnaus, ir priėmėme iš jų griežtą priesaiką.“[30] (Koranas, sūra „Sąjungininkai“, 33:7)

Mes tikime, kad Muchammedui ﷺ perduota Dieviškoji teisė (*šariatas*) apima ir kitiems, konkrečiai nurodytiems pasiuntiniams, duotų Dieviškųjų įstatymų gerąsias savybes, nes

30 Egzistuoja kelios mokslininkų nuomonės dėl skirtumo tarp pranašo (*nabi)* ir pasiuntinio (*rasūl*). Vieną jų pateikė islamo mokslininkas Ibn Taymiyyah, *rachimahu-llah*, knygoje *Kitaabun-Nubuwwaat* (255 psl.): „Pranašas yra tas, kuriam Allahas ką nors apreiškė, o jis perdavė tai, ką Allahas jam apreiškė. Jei jis siunčiamas pas tuos, kurie atmetė Allaho įsakymus, tam, kad perduotų jiems Allaho Žinią, tuomet jis yra pasiuntinys. Tačiau jei jis seka ankstesniąja Dieviškąja teise ir jam nebuvo liepta perduoti Allaho Žinios (ją atmetusiems), tuomet jis ne pasiuntinys, o pranašas.“ **Svarbu pažymėti**: šis ir kiti apibrėžimai sutampa tuo, kad kiekvienas pasiuntinys buvo ir pranašas, bet ne kiekvienas pranašas buvo ir pasiuntinys.

Allahas Aukščiausiasis pasakė:

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِى أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ۖ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ

„Jis įteisino jums religijoje tai, ką įsakė Nūchui (Nojui), ir tai, ką apreiškėme Mes tau ir ką įsakėme Ibrahimui (Abraomui) ir Mūsai (Mozei), ir Isai (Jėzui): „Išpažinkite tikėjimą ir nesiskaldykit (dėl tikėjimo)!“ (Koranas, sūra „Taryba“, 42:13)

Mes tikime, kad visi pasiuntiniai ir pranašai buvo žmonės (*bašr*). Nė vienas iš jų neturėjo Viešpatavimo (*rubūbyja*) savybių. Allahas Aukščiausiasis apie pirmąjį pasiuntinį Nūchą pasakė:

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّى مَلَكٌ

„Ir aš nesakau jums: „Aš valdau Allaho lobius“, nei: „Aš žinau tai, kas paslėpta.“ Ir aš nesakau: „Aš – angelas.“ (Koranas, sūra „Hūdas“, 11:31)

Allahas Aukščiausiasis liepė Muchammedui ﷺ, paskutiniajam iš pasiuntinių, sakyti:

لَّا أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ

„Aš nesakau jums, kad man priklauso Allaho lobynai, ir nežinau aš to, kas slapta, ir nekalbu jums, kad esu angelas.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:50)

Taip pat pasakyti:

لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّـهُ

„Aš negaliu nieko pakreipti nei savo naudai, nei pakenkimui, jeigu to neįsigeis Allahas.“ (Koranas, sūra „Užkardos“, 7:188)

Ir pasakyti:

إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَن يُجِيرَنِي مِنَ اللَّـهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا

„Aš neturiu galių jums pakenkti ar atvesti jus į tiesų kelią!“ Sakyk: „Niekas neapgins manęs nuo Allaho, ir aš nerasiu, išskyrus Jį, jokio prieglobsčio.“[31] (Koranas, sūra „Džinai“,

31 Imamas At-Tabaree savo pripažintame *Tafseer* (11/86), aptarinėdamas toliau pateiktą Korano *ają*, paaiškino:

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَـٰهُكُمْ إِلَـٰهٌ وَاحِدٌ

„Sakyk: „Juk aš – žmogus, toks kaip jūs; man buvo apreikšta, kad jūsų dievas – Vienatinis Dievas.“ (Koranas, sūra „Išaiškinti“, 41:6)

„Allahas, lai būna Jis Išaukštintas, sako: „Muchammedai, pasakyk tiems savo tautos žmonėms, kurie nusisuko nuo Allaho ženklų: „O žmonės! Aš esu tiktai žmogus iš Adamo (Adomo) vaikų, kaip ir jūs patys: kilme (*džins*), forma (*sūra*) ir išvaizda (*hai'a*) aš – ne angelas. Man buvo apreikšta, kad jūs garbintumėte ir kreiptumėte garbinimą tik į Jį Vienintelį.“

72:21-22)

Mes tikime, kad jie visi buvo Allaho vergai (*ibaadu-llah*). Allahas Aukščiausiasis pagerbė juos pasiuntinyste bei apibūdino jų vergystę (*ubūdyjah*) pačia nuolankiausia jos prasme, išaukštinančia juos tarp kitų vergų.

Apie pirmąjį iš jų, Nūchą, taip pasakė Allahas:

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

„O palikuonys tų, kuriuos Mes plukdėme su Nūchu (Nojumi); iš tikrųjų jis buvo dėkingas vergas!“ (Koranas, sūra „Pernešimas naktį“, 17:3)

Apie paskutinįjį Pranašą ir Pasiuntinį ﷺ pasakė:

تَبَارَكَ الَّذِى نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

„Palaimintas Tas, Kuris atsiuntė Atskyrimą (Koraną) Savo vergui, kad jis taptų perspėjantis pamokslininkas pasauliams.“ (Koranas, sūra „Atskyrimas“, 25:1)

Apie kitus pasiuntinius Jis pasakė:

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِى الْأَيْدِى وَالْأَبْصَارِ

„Ir prisimink Mūsų vergus Ibrahimą (Abraomą) ir Ischaką (Izaoką), ir Jakūbą (Jokūbą), galingus ir įžvalgius.“

(Koranas, sūra „Sad“, 38:45)

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ

„Ir atmink Mūsų vergą Davūdą (Dovydą), galybės valdytoją. Iš tikrųjų jis buvo į mus besikreipiantis!“ (Koranas, sūra „Sad“, 38:17)

وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعْمَ الْعَبْدُ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ

„Ir dovanojome Mes Davūdui (Dovydui) Suleimaną (Saliamoną). Koks puikus vergas! Iš tiesų jis buvo visada besikreipiantis!“ (Koranas, sūra „Sad“, 38:30)

Jis pasakė apie Isą (Jėzų), Marjamos (Marijos) sūnų:

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ

„Jis – tik vergas, kuriam Mes suteikėme malonę ir padarėme jį pavyzdžiu Israilo (Izraelio) sūnums.“ (Koranas, sūra „Papuošimai“, 43:59)

Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis užbaigė apreiškimus Muchammedo ﷺ, kurį pasiuntė visai žmonijai, pasiuntinyste:

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّـهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّـهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّـهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

„Sakyk: „O žmonės! Aš – Allaho Pasiuntinys jums visiems, To, Kuriam priklauso valdžia dangaus ir žemės, – nėr dievybės, išskyrus Jį. Jis suteikia gyvenimą ir jį atima. Tad tikėkite Allahu ir Jo Pasiuntiniu, – pranašu, beraščiu, kuris tiki Allahą ir Jo Žodžius, ir sekite paskui jį, – gal eisite tiesiu keliu!“ (Koranas, sūra „Užkardos“, 7:158)

Mes tikime, kad Pranašui ﷺ apreikšta Dieviškoji teisė yra islamo religija, kurią Allahas Aukščiausiasis išrinko Savo tarnams. Jis nepripažins jokios kitos religijos, nes taip Pats Aukščiausiasis teigia:

إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

„Iš tiesų religija Allaho – Islamas.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:19)

Jis taip pat pasakė:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

„Šiandien Aš išbaigiau jums jūsų religiją ir atskleidžiau jums Savo malonę, ir pasitenkinau suteikęs jums Islamą kaip religiją.“ (Koranas, sūra „Vaišių stalas“, 5:3)

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

„Tas, kas ieško kitos religijos, nei Islamo, tas nebus išklausytas, ir Paskutiniajame gyvenime atsidurs tarp patyrusiųjų nuostolį.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:85)

Mes laikome, kad tas, kuris teigia, jog šiandien šalia islamo egzistuoja kita Allahui priimtina religija, ar tai bebūtų judėjų, ar krikščionių ar kitų religija, yra netikintis (*kaafir*). Jis turėtų atgailauti, o jei jis atsisako atgailos – turėtų būti nubaustas kaip atsimetėlis (*murtad*) dėl atsisakymo pripažinti Koraną.[32]

Mes laikome, kad tas, kuris neigia Muchammedui ﷺ suteikto apreiškimo visuotinumą (skyrimą visai žmonijai), atmeta visus pasiuntinius, net ir tuos, kuriuos jis tvirtina tikįs ir sekąs. Allahas Aukščiausiasis pasakė:

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

„Nūcho (Nojaus) tauta melagiais palaikė pasiuntinius.“ (Koranas, sūra „Poetai“, 26:105)

32 Musulmonų mokslininkų sutarimą aiškiai perteikė imamas An-Nawawee (An-Nauauy), *rachimahu-llah*, knygoje *Rawdatut-Taalibeen* (10/70): „Tas, kuris nelaiko netikinčiu žmogaus, kuris seka kita religija nei islamas, arba abejoja tokį žmogų esant netikinčiu, arba laikantis jų sektą leistina – pats yra netikintis, net jei jis išpažįsta islamą ir jį tiki.“ **Kitas aspektas**: Tai, kad Korane judėjai ir krikščionys vadinami Knygos žmonėmis, nepakeičia fakto, kad jie yra netikintys. Ibn Taymiyyah, *rachimahu-llah*, veikale *Majmoo ‘Fataawaa* (35/227-228) sakė: „Visi tikintys šiandien egzistuojančiu Knygos žmonių Raštu yra Knygos žmonės ir yra netikintys, nes laikosi Rašto, kuris buvo iškraipytas ir vėliau anuliuotas. Kaip ir kiti netikintieji, jie amžiams liks Pragare, net ir po to, kai Allahas Aukščiausiasis įsakė rinkti iš jų *džizyją*, leido (valgyti) jų maistą ir (vesti jų) moteris.“

Taigi Allahas juos laikė atmetusiais visus pasiuntinius, net jei ir prieš Nūchą nebuvo nė vieno pasiuntinio.[33] Allahas Aukščiausiasis pasakė:

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

„Iš tiesų tie, kurie netiki Allahą ir Jo pasiuntinius ir nori atskirti Allahą nuo Jo pasiuntinių, kalba: „Mes tikime vienais ir netikime kitais.“ Ir nori surasti tarpinį kelią. Jie – netikintieji iš esmės. Ir paruošėm Mes netikintiesiems žeminančią kančią!“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:150-151)

Mes tikime, kad po Muchammedo, Allaho Pasiuntinio ﷺ, nebebus kitų pranašų. Kiekvienas, po jo besidedantis esąs pranašu arba tikintis taip teigiančiu, yra netikintis, nes atmeta Allahą, Jo Pasiuntinį ir musulmonų bendrą sutarimą

PRANAŠO KOMPANIONAI IR JO BENDRUOMENĖ

Mes tikime, jog Pranašas ﷺ turėjo Teisinguosius įpėdinius (*al-khulafaa'u-rrašidūn*), kurie buvo jo žinių perėmėjai, kviečiantys į Allaho Aukščiausiojo tikėjimą bei valdantys musulmonus. Mes tikime, kad geriausi iš jų ir

33 Panašiai minėjo Ibn Katheer savo *Tafseer* (3/353).

teisingiausi įpėdinystėje (*khilaafa*) buvo: Abū Bakr As-Siddyk, tada ‘Umar Ibn Al-Khattaab, tada ‘Usmaan Ibn Al-Affaan ir tada ‘Aly Ibn Aby Taalib, lai Allahas būna jais visais patenkintas.

Be to, jų įpėdinystės seka buvo nustatyta pagal jų dorovingumą. Iš tiesų Allahas Aukščiausiasis, turintis neribotą išmintį, niekada nepaskirtų geriausioms kartoms valdytoju tokio žmogaus, už kurį būtų buvę geresnių ir turėjusių daugiau teisių į įpėdinystę.

Mes tikime, kad kiti, ne tokie dori kaip Teisingieji įpėdiniai, tam tikromis konkrečiomis savybėmis gali būti ir doresni, nei tie, kurie, apskritai, yra geresni, nes dorybių yra daug ir įvairių.

Mes tikime, kad ši (musulmonų) bendruomenė (*umma*) yra geriausia iš bendruomenių ir labiausiai gerbianti Galingąjį ir Didingąjį Allahą, kaip Jis pasakė:

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّـهِ

„Jūs buvote geriausia iš bendruomenių, kuri išvesta žmonėms: jūs įsakote tai, kas gera, ir prilaikote nuo to, kas nepriimta, ir tikite Allahą.“ (Koranas, sūra „Imrano giminė“, 3:110)

Mes tikime, jog geriausi iš šios *ummos* yra

Kompanionai (*sachaaba*), tada jų Pasekėjai (*taabi'ūn*), o tada sekantieji pastaruosius.[34]

Ir taip pat tikime, kad šioje *ummoje* visada bus pergalinga tiesoje grupė žmonių, kuriems nepakenks tie, kurie juos apleido ar jiems prieštarauja, iki kol juos pasieks Galingojo ir Didingojo Allaho įsakymas.[35]

Mes tikime, jog Kompanionų, lai Allahas būna jais patenkintas, sprendimai dėl konfliktų, nesusijusių su religija, buvo jų nuoširdžių interpretacijų, gautų ieškant tiesos, rezultatai. Kiekvienas, buvęs teisus, bus apdovanotas dusyk, o suklydusieji – vienąsyk ir jų klaidos bus atleistos.

Mūsų nuomone, privaloma susilaikyti nuo kalbų apie Kompanionų klaidas ir jie turėtų būti minimi, tik giriant juos taip, kaip jie to verti. Taip pat turėtume apvalyti savo širdis nuo neapykantos ar pykčio bet kuriam iš jų, nes Allahas Aukščiausiasis apie juos pasakė:

لَا يَسْتَوِى مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ أُولَـٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَاتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ

„Nelygūs tarp mūsų tie, kurie aukojo iki pergalės (mūšyje dėl Mekkos) ir kovėsi... šitie – aukščiau nei tie, kurie aukojo po (pergalės) ir kovėsi. Visiems Allahas pažadėjo gėrį.“

34 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 3651) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2533).

35 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 7311) ir Muslim (*chadisas* Nr. 1920).

(Koranas, sūra „Geležis“, 57:10)

O apie mus visus likusius Allahas Aukščiausiasis pasakė:

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِن بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

„Tie, kurie atėjo po jų, kalba: „Viešpatie, atleisk mums ir mūsų broliams, kurie aplenkė mus tikėjime! Nestiprink mūsų širdyse pykčio tiems, kurie patikėjo! Viešpatie mūsų! Tu – Romus, Maloningas!“ (Koranas, sūra „Surinkimas“, 59:10)

TIKĖJIMAS PASKUTINIĄJĄ DIENĄ

Mes tikime Paskutiniąją dieną (*al-jaumu-l-aakhir*), kuri yra ir Teismo diena ir po kurios nebebus jokios kitos dienos, nes tada žmonija bus prikelta amžinam gyvenimui palaimos arba kančių buveinėse.

Mes tikime Prikėlimą, kai, Israfyliui antrą kartą pučiant Ragą, Allahas Aukščiausiasis prikels mirusiuosius:

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنظُرُونَ

„Ir papūs į Ragą, ir nutrenkti bus tarsi žaibo tie, kurie danguje, ir tie, kas žemėje, išskyrus tuos, kuriuos įsigeis Allahas palikti. Paskui papūs antrąsyk, ir štai – jie stovi ir žvelgia.“ (Koranas, sūra „Minios“, 39:68)

Žmonės pakils iš savo kapų pas Pasaulių Viešpatį. Jie bus basi, nuogi ir neapipjaustyti.[36]

كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُ ۚ وَعْدًا عَلَيْنَا ۚ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

„Mes atkursime sutvėrimus, panašiai kaip sukūrėme pirmąjį kartą. Taip Mes pažadėjome. Iš tikrųjų Mes veikiame!“ (Koranas, sūra „Pranašai“, 21:104)

36 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 3349) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2860).

Mes tikime žmonių poelgių Įrašų knygas, kurie bus jiems įteikti į dešinę ranką arba iš už nugarų į kairę ranką:

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا

„Ir kam bus įteikta jo knyga į dešinę, su tuo bus lengvai atsiskaityta, ir sugrįš į savo šeimą džiaugsmingas. O kam bus paduota jo knyga iš už nugaros, tas šauksis sau pražuvimo, ir degs Liepsnoje.“ (Koranas, sūra „Susiskaldymas“, 84:7-12)

وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

„Ir kiekvienam žmogui Mes pritvirtinom prie kaklo jo darbus. O Prikėlimo dieną Mes pateiksime jam (jo) knygą, kurią jis matys atverstą. Skaityk savo knygą! Esi pajėgus suvokti pats savo sąskaitą prieš save patį!“ (Koranas, sūra „Pernešimas naktį“, 17:13-14)

Mes tikime Svarstykles, kurios bus pastatytos Teismo dieną, ir nė viena siela net menkiausiai nebus nuskriausta:

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

„Ir kas padarė dulkės svorio gera, pamatys tai, ir kas padarė dulkės svorio bloga, pamatys tai.“ (Koranas, sūra „Žemės drebėjimas“, 99:7-8)

فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَـٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَـٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

„Ir kieno svarsčiai bus sunkūs – tie laimingieji, o kieno lengvi bus svarsčiai, – tie, kurie nuskriaudė patys save, Pragare tūnos amžinai. Liepsna svilins jų veidus, ir jie ten raitysis.“ (Koranas, sūra „Tikintieji“, 23:102-104)

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

„Kas ateis su geru darbu, tam – bus dešimt kartų padidinta, o kas ateis su blogu, tam bus atlyginta panašiu, ir jie nebus nuskriausti.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:160)

Mes tikime Didįjį tarpininkavimą (*šafaa'a*). Teisė jį vykdyti suteikta išskirtinai Allaho Pasiuntiniui ﷺ. Siekiant pagreitinti sprendimo dėl Allaho tarnų padėties priėmimą, jis užstos šiuos prieš Allahą Aukščiausiąjį, Jam leidus. Kai jų nerimas taps nebepakeliamas, jie eis prašyti užtarimo pas Nūchą, paskui pas Ibrahimą, tada pas Isą ir, galiausiai, pas Muchammedą ﷺ.[37]

37 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 4712) ir Muslim (*chadisas* Nr. 194).

Mes tikime tikinčiųjų, įžengusių Pragaran, užtarimą, siekiant, kad jie būtų iš jo ištraukti. Ši teisė užtarti juos suteikta tiek Pranašui Muchammedui ﷺ, tiek kitiems pranašams, kitiems tikintiesiems bei angelams.

Mes tikime, kad Allahas kai kuriuos tikinčiuosius iš Pragaro ištrauks be jokio užtarimo – Savo malone ir gailestingumu.[38]

Mes tikime Allaho Pasiuntinio ﷺ Tvenkinį (*chaud*), kurio vanduo baltesnis už pieną, saldesnis už medų ir

---

38 Šeichas 'Abdul-'Azeez Bin Baaz, *rachimahu-llah*, savo anotacijoje knygai *Tanbeehaatul-Lateefah* (73 psl.) sakė: „Tarpininkavimai, kurie vyks Prikėlimo dieną, yra šeši ir jie gerai žinomi iš įrodymų Dieviškojoje teisėje. Teisė vykdyti du iš jų priklauso išskirtinai Pranašui ﷺ. Šeši tarpininkavimo tipai yra šie:

1. Didysis tarpininkavimas, kuriuo bus pagreitintas sprendimo priėmimas jo laukiantiesiems.
2. Rojaus žmonių užtarimas, kad šie galėtų įžengti į Rojų.
3. Pranašo ﷺ vykdomas tarpininkavimas dėl bausmės jo dėdei Abū Taalib, siekiant, kad pastarasis būtų patalpintas sekliausioje Pragaro dalyje. Šis užtarimas yra išskirtinai susijęs tik su Pranašu ﷺ ir jo dėde Abū Taalib, o likusiems netikintiesiems užtarimo nebus, nes Allahas Aukščiausiasis pasakė: فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ

(„***Ir nepadės jiems užtarėjų užtarimas.***“, Koranas, sūra „Susivyniojęs“, 74:48).

4. Kai kurių, nusipelniusių Pragaro, užtarimas, kad šie į jį neįžengtų.
5. Įžengusių Pragaran užtarimas, kad šie būtų iš jo ištraukti.
6. Tarpininkavimas, siekiant perkelti žmones į aukštesnį Rojaus lygį. Šis paskutinį tarpininkavimą gali vykdyti Pranašas ﷺ, teisingieji, angelai ir musulmonai vaikai, mirę vaikystėje.

Visi šie tarpininkavimo tipai yra skirti tik vienadieviams. Nuodėmingieji iš jų, įžengę Pragaran, neliks jame amžiams, bet bus ištraukti, kai išsityrins.“

kvapnesnis už muskuso aromatą. Jo ilgis ir plotis didesni už mėnesio trukmės kelionės atstumą, o jo taurės (sustatytos aplink) savo grožiu ir gausybe tarsi dangiškosios žvaigždės. Šios *ummos* tikintieji, atsigėrę iš jo, niekuomet nebeištrokš.[39]

Mes tikime Tiltą (*siraat*) virš Pragaro Ugnies, kuriuo žmonės eis pagal savo veiksmus. Pirmieji pereis jį žaibo greičiu, paskui kiti – vėjo greičiu, tada kiti – kaip skrendantys paukščiai, o dar kiti – bėgančio žmogaus greičiu. Pranašas ﷺ stovės ant Tilto sakydamas: „Viešpatie! Išgelbėk juos, išgelbėk juos!“ Bet tie, kuriems trūks gerų darbų, tiltu šliauš. Ant abiejų Tilto kraštų bus dygliuoti kabliai, kurie čiups tuos, kuriuos Allahas įsakys: kai kurie bus išgelbėti, bet apdraskyti, o kiti – įstumti į Pragaro Ugnį.[40]

Mes tikime viskuo, kas yra pateikta Knygoje ir *sunnoje*, apie Paskutinės dienos išbandymus, lai apsaugo mus nuo jų Allahas.

Mes tikime Pranašo ﷺ tarpininkavimą dėl Rojaus žmonių, kad jie į jį įžengtų. Ši teisė juos taip užtarti priklauso išskirtinai Pranašui ﷺ.

Mes tikime Rojų ir Pragaro Ugnį. Rojus yra palaimos buveinė, kurią Allahas Aukščiausiasis paruošė teisingiems

39 Tokį Tvenkinio, dar vadinamo *al-Kausar*, aprašymą perdavė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 6579-6580) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2292, 2303).

40 Ištrauka iš ilgo *chadiso*, pranešto Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 7439) ir Muslim (*chadisas* Nr. 182).

tikintiesiems. Jame – malonumai, kurių:

مَا لاَ عَيْنٌ رَأَتْ وَلاَ أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلاَ خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ

„Nemačius jokia akis, negirdėjus jokia ausis, ir neįsivaizdavus jokia žmogaus širdis.“[41]

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

„Nežino siela, kokios grožybės jų akims paslėptos kaip atlygis už tai, ką jie darė.“ (Koranas, sūra „Nusilenkimas“, 32:17)

Pragaro Ugnis yra kančių buveinė, kurią Allahas Aukščiausiasis paruošė netikintiesiems ir dariusiems bloga. Jame yra neįsivaizduojami kankinimai ir bausmės:

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

41 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 3244) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2824). **Naudinga žinoti**: Imamas At-Tabaree savo *Tafseer* (1/123) pateikė pasakojimą, kurio perdavėjų grandinė yra *sachych* ir pagal kurį Ibn ‘Abbaas, *radija-llahu anhu* (tebūnie Allahas juo patenkintas), pasakė: „Rojuje nėra nieko iš šio pasaulio, išskyrus pavadinimus.“ Pacitavęs šį perdavimą, šeichas veikale *Path Rabbul-Bariyyah* (108 psl.) teigė: „Tai pabrėžia, jog Korane yra dalykų, kurių tikrojo išaiškinimo nežino niekas, išskyrus Allahą, pavyzdžiui, Jo Vardų ir Atributų arba to, ką Allahas apreiškė apie Paskutiniąją dieną, tikrovė. Tačiau kalbant apie šių dalykų reikšmę – mums ji žinoma, nes kitaip nebūtų prasmės mums apie juos pasakoti. Ir Allahas žino geriausiai.“

„Mes paruošėme neteisingiesiems Ugnį, kurios sienos juos sups iš visų pusių; o jeigu jie ims šauktis pagalbos, jiems padės vandeniu, panašiu į lydytą metalą, kuris apdegins veidus. Bjaurus gėralas ir prasta slėptuvė!“ (Koranas, sūra „Ola“, 18:29)

Mes tikime, kad tiek Rojus, tiek ir Pragaro Ugnis egzistuoja jau dabar ir niekada neišnyks:

وَمَن يُؤْمِن بِاللَّـهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّـهُ لَهُ رِزْقًا

„Kurie tiki Allahą ir daro gera, tuos Jis įves į Rojaus sodus, kur žemai teka upės, – amžinai gyvens jie ten. Allahas jau skyrė jiems gražią dalią.“ (Koranas, sūra „Skyrybos“, 65:11)

إِنَّ اللَّـهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّـهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا

„Iš tiesų Allahas prakeikė netikinčius ir paruošė jiems Liepsną, – amžinajam buvimui ten! Nesuras jie globėjo, nei padėjėjo. Tądien, kada jų veidai bus įbesti į Ugnį, jie tars: „Geriau jau būtume paklusę Allahui ir paklusę Pasiuntiniui!“[42] (Koranas, sūra „Sąjungininkai“, 33:64-66)

42 Šeichas Ibn ‘Uthaymeen, *hafizahu-llah*, knygoje *Sharhul-Aqeedatil-Waasitiyyah* (2/182) apie šią Korano *ają* pasakė: „Allahas trijose skirtingose Korano *ajose* minėjo, kad jie liks Ugnyje amžiams. Šioji yra pirmoji iš jų. Antroji *aja* yra sūros „Moterys“ pabaigoje (4:169), o trečioji – sūroje „Džinai“ (72:23). Iš jų akivaizdu, kad Pragaro Ugnis yra ir bus amžinai.“

Mes liudijame, kad Rojus yra visiems tiems, kuriuos konkrečiais vardais arba bendru apibūdinimu liudija Knyga ir *sunna*. Vardais išskirti yra Abū Bakr, ‘Umar, ‘Usmaan, ‘Aly ir visi kiti, kuriuos įvardijo Pranašas ﷺ.[43] Bendru apibūdinimu liudijama dėl kiekvieno tikinčiojo (*mu‘min*) ir teisingo žmogaus (*taky*).

Mes liudijame, kad Pragaras yra visiems tiems, kuriuos konkrečiai arba bendru apibūdinimu liudija Knyga ir *sunna*. Vardais išskirti yra Abū Lahab, ‘Amrū Ibn Luchaij al-Khuzaa‘y[44] ir kiti, o tarp liudijamų bendrais apibūdinimais yra kiekvienas netikintis (*kaafir*), daugiadievis (*mušrik*) ir veidmainis (*munaafik*).

KAPAS BEI IŠBANDYMAI, MALONUMAI IR BAUSMĖS JAME

Mes tikime kapo išbandymus, kai mirusiojo kape klausiama apie jo Viešpatį, religiją ir Pranašą. Ten:

يُثَبِّتُ اللَّـهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ

„Allahas sutvirtina tuos, kurie patikėjo, tvirtu žodžiu žemiškame gyvenime ir Būsimajame.“ (Koranas, sūra „Ibrahimas“, 14:27)

43 Praneše Aboo Daawood (*chadisas* Nr. 4649), At-Tirmidhee (*chadisas* Nr. 3748) ir kiti. Al-Albaanee knygoje *Saheehul-Jaami* (Nr. 4010) pripažino tai esant *sachych*.

44 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 4624).

Tikintysis atsakys: „Mano Viešpats – Allahas, mano religija – islamas ir mano Pranašas – Muchammedas.[45] O netikintis ir veidmainis atsakys: „Nežinau, girdėjau žmones kažką sakant, tai ir aš sakiau tą patį.“[46]

Mes tikime kapo malonumus tikinčiajam:

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ ۙ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

„Tiems, kuriuos angelas numarina būnant teisingiems, jie sako: „Taika jums! Ženkite į Rojų už tai, ką nuveikėte.“ (Koranas, sūra „Bitės“, 16:32)

Mes tikime kapo kankinimus nepaklusniesiems ir netikintiesiems:

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۖ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّـهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

„Jeigu tu matytum, kad netikintys (nepaklusnieji) murkdosi mirties agonijose, o angelai išskečia į juos rankas: „Atiduokite savo sielas! Šiandien jums bus atlyginta žeminančiomis kančiomis už tai, kad jūs kalbėjot apie Allahą netiesą ir pūtėtės Jo ženklų akivaizdoje!“ (Koranas, sūra

45 Pranešė Al-Bukhari (*chadisas* Nr. 1338, 1369) ir Muslim (*chadisas* Nr. 2870-2871).

46 Pranešė At-Tirmidhee (*chadisas* Nr. 737). Šeichas Al-Albaanee veikale *As-Saheehah* (Nr. 1391) pripažino tai esant *chasan*.

„Galvijai“, 6:93)

Šia tema yra daugybė gerai žinomų *chadisų*. Musulmonas turi tikėti viskuo, kas apie nematomus dalykus (*al-ghaib*) yra apreikšta Knygoje ir *sunnoje*, ir neneigti to, vertinant pagal žemišką patirtį. Būsimasis gyvenimas negali būti lyginamas su šiuoju dėl aiškaus ir milžiniško skirtumo tarp jų. Ir mes prašome Allaho pagalbos.

TIKĖJIMAS DIEVIŠKĄJĄ LEMTĮ

Mes tikime Dieviškąja Lemtimi (*al-kadr*), jos gerosiomis ir blogosiomis pasekmėmis, kurias Allahas iš anksto nulėmė Savo kūrinijai pagal Savo išankstinį žinojimą ir Savo išmintį.

Dieviškoji Lemtis yra keturių lygių:

***Pirmasis*: žinojimas** (*al-'ilm*). Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis žino apie viską: kas buvo ir kas bei kaip bus. Jo žinojimas amžinas – Jis nesužino nieko naujo, apie ką nors iki tol nežinojęs, ir nepamiršta nieko, ką žino.

***Antrasis lygis*: užrašymas** (*al-kitaabah*). Mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis viską, kas bus iki Teismo dienos, užrašė Sergimame ritinėlyje (*al-lauchu-l-machfūz*):

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّـهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّـهِ يَسِيرٌ

„Negi tu nežinai, kad Allahas žino tai, kas danguje ir žemėje? Iš tiesų tai – Rašte; iš tiesų tai Allahui lengva!“ (Koranas, sūra „Chadžas“, 22:70)

***Trečiasis lygis*: valia (norėjimas)** (*al-mašy'ah*). Mes tikime, kad Allahas turi valią viskam padangėse ir žemėje. Niekas negali vykti be Jo valios. Ko Allahas nori – tas atsitinka, o ko nenori – neatsitinka.

***Ketvirtasis lygis*: kūrimas** *(al-khalk)*. Mes tikime, kad:

اللَّـهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَّهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

„Allahas – bet kurio daikto Kūrėjas. Jis – kiekvieno daikto Globėjas. Jam priklauso dangaus ir žemės raktai.“ (Koranas, sūra „Minios“, 39:62-63)

Šie keturi lygiai apima tai, ką daro Pats Allahas, ir tai, ką daro Jo tarnai. Taigi kokių kalbų, veiksmų ar susilaikymo nuo jų tarnai besiimtų – viskas Allahui Aukščiausiajam jau žinoma ir pas Jį užrašyta. Jis to panori ir sukuria:

لِمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّـهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

„Tiems iš jūsų, kas nori eiti tiesiu keliu. Tačiau jūs šito nepanorėsite, jeigu to nepanorės Allahas, pasaulių Viešpats.“ (Koranas, sūra „Suvyniojimas“, 81:28-29)

وَلَوْ شَاءَ اللَّـهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَـٰكِنَّ اللَّـهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

„O jeigu Allahas įsigeistų, tai jie nekovotų vieni su kitais, bet Allahas daro tai, ką nori.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:253)

وَلَوْ شَاءَ اللَّـهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

„O jeigu Allahas įsigeistų, tai jie to nedarytų. Tad palik juos ir tai, ką jie prasimano!“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:137)

وَاللَّـهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

„O Allahas sukūrė jus ir tai, ką darote.“ (Koranas, sūra „Stovintieji eilėje“, 37:96)

Tačiau tuo pačiu mes tikime, kad Allahas Aukščiausiasis suteikė Savo tarnams laisvą valią ir teisę pasirinkti, ką daryti. Faktą, kad žmonės turi laisvą valią ir galimybę rinktis, įrodo keli dalykai:

Pirma: Allaho Aukščiausiojo teiginys:

فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ

„Eikite į savąją dirvą (savo žmonas) kada ir kaip įsigeisite.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:223)

Ir Jo teiginys:

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً

„O jeigu jie panorėtų išeiti, tai pasiruoštų tam ginkluotę.“ (Koranas, sūra „Atgaila“, 9:46)

Taigi Allahas Aukščiausiasis pripažįsta Savo tarnams teisę „eiti“ jų pačių įgeidžiu ir „pasiruošti“ jų pačių noru.

Antra: žmonėms buvo duoti įsakymai ir draudimai. Jei jie neturėtų laisvos valios ir teisės rinktis, tokie nurodymai taptų našta jiems dėl to, ko jie nepajėgūs padaryti, o tai prieštarautų Allaho išminčiai ir gailestingumui bei šių Jo žodžių teisingumui:

لَا يُكَلِّفُ اللَّـهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

„Neprislegia Viešpats sielos niekuo, išskyrus tuo, kas įmanu jai.“ (Koranas, sūra „Karvė“, 2:286)

Trečia: gera darantysis yra giriamas, o nuodėmiautojas – smerkiamas, ir kiekvienam jų atlyginama pagal nuopelnus. Taigi, jeigu veiksmas bus atliekamas ne savo noru ir laisva valia, gero darančiojo pagyrimas bus absurdiškas, o nuodėmiautojo baudimas – despotiškas. Be abejo, Allahas Aukščiausiasis nesielgia beprasmiškai ar neteisingai!

Ketvirta: Allahas Aukščiausiasis siuntė pasiuntinius:

مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّـهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ

„Skelbiančius gerą žinią ir įspėjančius, kad žmonėms neliktų dingsties prieš Allahą po pasiuntinių.“ (Koranas, sūra „Moterys“, 4:165)

Jei žmogaus veiksmai būtų atliekami ne laisva valia, tai net ir po pasiuntinių siuntimo jo pasiteisinimas būtų laikomas galiojančiu.

Penkta: Kiekvienas, atliekantis kokį nors veiksmą, jaučia tai darąs ar nuo to susilaikąs be jokios prievartos. Jis stojasi ir sėdasi, ateina ar išeina, keliauja ar gyvena sėsliai savo laisva valia ir noru, niekieno neverčiamas. Iš tikrųjų, jis aiškiai skiria, kada kažką daro savanoriškai, o kada – priverstinai. Panašiai yra ir Dieviškojoje teisėje – tai išmintingai atskirta, todėl žmogus, kuris yra verčiamas pažeisti Allaho Aukščiausiojo teises, nelaikomas atsakingu už tai, ką daro.

Mes laikome, kad nuodėmiautojas negali prisidengti *kadr* (Lemtimi), teisindamasis dėl savo nuodėmių, nes jis nusidėjo savo laisva valia ir nežinojo, ką jam nulėmęs Allahas Aukščiausiasis. Niekas nežino, kas jam nulemta, iki kol tai įvyksta:

وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا

„Bet nežino siela, ką jinai įsigys rytoj.“ (Koranas, sūra „Lukmanas“, 31:34)

Taigi kaip gali būti teisinga teisintis kažkuo, kas nežinoma veikiančiajam iki jis pradeda nusidėti? Tokie pasiteisinimai yra bergždi ir Allahas Aukščiausiasis tai parodo, sakydamas:

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّـهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَيْءٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا ۗ قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا ۖ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

„Sakys tie, kurie priskiria Jam bendrininkų: „Jeigu Allahas įsigeistų, nei mes nepridurtume Jam bendrininkų, nei mūsų tėvai, ir nedraustume nieko.“ Taip melavo (neteisingai ginčijosi su Allaho pasiuntiniais) ir tie, kurie buvo iki jų, kol paragavo Mūsų bausmės. Sakyk: „Ar turite kokių nors žinių, kurias galėtumėte mums pateikti? Jūs vadovaujatės tik tam tikromis prielaidomis, jūs tik išgalvojate melą!“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:148)

Nuodėmiautojui, besiteisinančiam *kadr* (likimu), sakome: „Kodėl, teisindamasis, jog tai yra nulemta Allaho, neatlieki ir nuolankių veiksmų? Juk nėra skirtumo tarp paklusnumo ir nuodėmės, nes apie juos abu nežinome iki tol, kol veiksmas įvyksta. Štai kodėl, kai Pranašas ﷺ pranešė Kompanionams apie tai, jog kiekvienam jau nulemta vieta Rojuje arba Pragare, jie paklausė: „Ar neturėtume, remdamiesi šituo, liautis veikę?“ Tada Pranašas ﷺ atsakė:

لاَ. اعْمَلُوا فَكُلٌّ مُيَسَّرٌ لِمَا خُلِقَ لَهُ

„Ne! Veikite, nes kiekvienam tai, kas buvo lemta, bus palengvinta (atlikti).“ [47]

Nuodėmiautojui, besiteisinančiam kadr (likimu), taip pat sakome: „Tarkime, tu ketini keliauti į Mekką ir į ją veda du keliai. Iš teisuolio tu sužinai, kad pirmasis – sunkus ir pavojingas, o antrasis – saugus ir lengvas. Šiuo atveju eitum antruoju keliu. Neįmanoma įsivaizduoti, kad rinktumeisi pirmąjį, sakydamas, jog taip buvo lemta. Jei taip pasielgtum, žmonės tave laikytų pamišėliu!

Tada šiam žmogui sakome: Jei tau būtų pasiūlyti du panašūs darbai, iš kurių vienas būtų geriau apmokamas, tu pasirinktum tąjį su didesniu atlygiu. Tai kaipgi tu renkiesi tai, kas prasčiau Būsimajame gyvenime, teisindamasis *kadr*?

Taip pat jam sakome: Mes matome, jog ištikus ligai, tu beldiesi į visų gydytojų duris, ieškodamas pagalbos, ir kantriai kenti bet kokius operacijos skausmus ar vaistų kartumą. Tai kodėl gi taip nesielgi, kai tavo širdis serga nuodėme?

Mes tikime, jog blogis nėra priskirtinas Allahui Aukščiausiajam, nes Jo gailestingumas ir išmintis yra tobuli. Pranašas ﷺ pasakė:

47 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr.6398).

وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ

„Ir blogis Tau nepriskiriamas.“[48]

Taigi, Allaho Aukščiausiojo Lemtis, pati savaime, nėra blogis, nes kyla iš Jo gailestingumo ir išminties. Tačiau blogis gali būti jos pasekmė, kaip pasakė Pranašas ﷺ *kunūt* maldavime, kurį jis išmokė Al-Chasan:

وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ

„Ir apsaugok mus nuo blogio to, ką esi nulėmęs.“[49]

Taigi blogis priskirtinas Allaho Lemčiai, bet ne Pačiam Allahui ir, nepaisant to, tai nėra grynas blogis. Tiksliau, viena situacija gali būti tiek gėris, tiek blogis tam pačiam žmogui, arba blogis – vienam, bet gėris – kitam.

Tad nelaimės žemėje, kylančios iš bado, ligų, skurdo ar baimės, kartu gali būti ir blogis, ir gėris. Allahas Aukščiausiasis teigia:

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

48 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 771).

49 Pranešė Aboo Daawood (*chadisas* Nr. 1425) ir kiti. *Muchaddisas* Achmad Shaakir (Achmed Šaakir) savo anotacijoje At-Tirmidhee *Sunan* veikalui (Nr. 464) pripažino jį esant *sachych*.

„Negarbė atsirado sausumoje ir jūroje dėl to, ką įgijo žmonių rankos, kad galėtų jie paragauti bent truputį to, ką jie kūrė. Galbūt jie sugrįš!“ (Koranas, sūra „Romėnai“, 30:41)

Vagies rankos nukirtimas ar svetimautojo užmėtymas akmenimis, žiūrint iš vagies ar svetimautojo perspektyvos, yra blogis. Tačiau, kita vertus, tuo jie išperka savo nuodėmes ir nebus baudžiami šiame, o paskui dar ir Būsimajame gyvenime, todėl tai jiems yra ir gėris. Tai taip pat yra gėris, nes tokiu būdu apsaugomas žmonių turtas, garbė ir jų santykiai.

AKYDOS VAISIAI

Ši tauri *akyda*, paremta minėtais pagrindais, jos besilaikančiajam duoda daug naudos:

Tikėjimas Allahą Aukščiausiąjį bei Jo Vardus ir Atributus suteikia tarnui meilę Allahui, baimę ir pagarbą Jam, dėl ko jis sugeba vykdyti Allaho įsakymus ir susilaikyti nuo Jo draudimų. Tokiu elgesiu kiekvienas asmuo ir visa visuomenė pasiekia absoliučią laimę šiame gyvenime ir Būsimajame:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

„Kas darė gera – vyras ar moteris – ir jie tikintys, Mes būtinai suteiksime jiems malonų palaimintą gyvenimą ir apdovanosime juos geriausiu už tai, ką jie darė.“ (Koranas, sūra „Bitės“, 16:97)

Tikėjimo angelus vaisiai:

Pirma: Jų Kūrėjo, Palaimintojo ir Aukščiausiojo, didybės, galios ir valdžios suvokimas ir įvertinimas.

Antra: Dėkingumas Allahui Aukščiausiajam už Jo Dieviškąją priežiūrą ir rūpestį Savo tarnais, patikint šiems angelams juos saugoti, surašyti jų poelgius bei atlikti kitus Allaho tarnų gerovei naudingus darbus.

Trečia: Meilė angelams už jų tobulą Allaho Aukščiausiojo garbinimą bei atleidimo tikintiesiems siekimą.

Tikėjimo Knygas vaisiai:

Pirma: Žinojimas apie Allaho Aukščiausiojo Dieviškąjį gailestingumą ir rūpinimąsi Savo kūrinija, siunčiant Knygas kiekvienai tautai.

Antra: Sužinojimas apie Allaho Aukščiausiojo išmintį, kuria vadovaudamasis šiose Dieviškose Knygose Jis nurodė kiekvienai tautai tai, kas jai geriausia. Jis užbaigė Dieviškųjų Knygų siuntimą, atsiųsdamas Didingąjį Koraną, kuriame yra teisingas vedimas visai žmonijai visiems laikams ir vietovėms iki pat Teismo dienos.

Trečia: Dėkojimas Allahui Išaukštintajam už šią malonę, t. y. Knygas.

Tikėjimo pasiuntinius vaisiai:

Pirma: Žinojimas apie Allaho Aukščiausiojo Dieviškąjį gailestingumą ir rūpinimąsi Savo kūrinija, siunčiant jai kilnius pasiuntinius, kad šie ją vestų teisingu keliu.

Antra: Dėkojimas Allahui už šią didžią dovaną, t. y. pasiuntinius.

Trečia: Meilė ir pagarba pasiuntiniams bei jų gyrimas, kaip jie to verti, būdami Allaho pasiuntiniais ir

geriausiais iš Jo tarnų. Jie įtvirtino Jo garbinimą, perdavė Žinią, nuoširdžiai patarinėjo žmonėms ir kantriai kentė ištikusias negandas.

Tikėjimo Paskutiniąją dieną vaisiai:

Pirma: Troškimas paklusti Allahui Aukščiausiajam ir karštas noras būti už tai apdovanotam tą Dieną, bei susilaikymas nuo nepaklusimo Jam iš baimės tą Dieną būti nubaustam.

Antra: Atlyginimas tikinčiajam už tai, ko jis, tikėdamasis mėgautis Būsimojo gyvenimo malonumais ir apdovanojimais, neteko iš žemiškųjų.

Tikėjimo Dieviškąją Lemtį vaisiai:

Pirma: Pasikliovimas Allahu Aukščiausiuoju, atsiradus priežasčiai imtis veiksmo, nes tiek ji, tiek ir pasekmė randasi dėl Allaho Lemties ir Išankstinio nulėmimo.

Antra: Dvasinis palengvėjimas ir ramybė širdyje. Kai žmogus suvokia, kad viskas vyksta, tik Allahui Aukščiausiajam nulėmus, ir kad sunkumams lemta atsitikti, – protas nurimsta, širdyje užgimsta ramybė, o siela priima Viešpaties suteiktą likimą. Niekas neturi sveikesnio gyvenimo, sielos be rūpesčių ar didesnės vidinės ramybės, nei tas, kuris tiki Dieviškąją Lemtį.

Trečia: Apsauga nuo išpuikimo, kai

pasiekiamas norimas tikslas, nes suvokiama, kad tai yra Allaho malonė – Jis nulėmė šiam veiksmui gėrį ir sėkmę. Taigi žmogus turėtų dėkoti Allahui ir nesipuikuoti savimi.

Ketvirta: Nerimo ir nepasitenkinimo išsklaidymas, nepasiekus tikslo arba ištikus nesėkmei ar nelaimei, nes suvokiama, kad šie dalykai yra nulemti Allaho, kuriam priklauso dangaus ir žemės valdžia, ir todėl turėjo įvykti. Štai kodėl žmogus turėtų išlikti kantrus ir tikėtis Allaho apdovanojimo. Apie tai Allahas Aukščiausiasis taip pasakė:

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا تَأْسَوْا
عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ
فَخُورٍ

„Bet kokia nelaimė, kuri įvyksta žemėje ir su jumis, užrašyta Knygoje dar prieš tai, kai jus sukūrėme. Iš tiesų tai lengva Allahui! Mes (pranešėme apie tai tam), kad jūs neliūdėtumėte dėl to, kas jus aplenkė, ir nesidžiaugtumėte tuo, ką Jis jums dovanojo. Allahas nemyli visokių pagyrūnų, pasipūtėlių.“ (Koranas, sūra „Geležis“, 57:22-23)

Mes prašome Allaho Aukščiausiojo sustiprinti mus šioje *akydoje*, apdovanoti jos vaisiais, pagausinti mums skiriamas Savo malones, nepaklaidinti po to, kai išvedė mus į tiesą, ir apdovanoti mus Savo gailestingumu, nes, iš tiesų, Jis – Geriausias Dovanotojas.

Ir visa šlovė Allahui, pasaulių Viešpačiui. Lai Allahas išaukština ir palaimina mūsų Pranašą Muchammedą ir jo šeimą, Kompanionus ir sekančius jais gėryje.

Autorius:

Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen
Šaual mėnesio 30-oji, 1404 m. po *Chidžro*[50]

50 *Chidžra* – Pranašo ﷺ persikėlimas iš Mekkos į Mediną, įvykęs 622-aisiais Grigališkojo kalendoriaus metais. Nuo to laiko pradedamas skaičiuoti islamo kalendorius (vert. past.).

PRIEDAI [51]

51 Šiais priedais papildytas šeicho Muhammad Ibn Saalih Al-'Uthaymeen knygos vertimas į anglų kalbą, o šio autoriaus knygoje arabų kalba jų nėra (vert. past.).

AKYDOS TIKSLAI

Šeichas Ibn ‘Uthaymeen, lai Allahas jį saugo, veikale *Majmoo’ Fataawaa wa Rasaa’il* (5/144-145) sakė:

„Islamiškosios *akydos* tikslai yra aukšti siekiai ir uždaviniai, iškylantys tvirtai jos besilaikant. Jų yra daug ir įvairių:

Pirma: Intencijos ir garbinimo išgryninimas ir skyrimas Allahui Vieninteliam, nes Jis – Kūrėjas, neturintis bendrininkų. Taigi intencija ir garbinimas turi būti skirti tik Jam Vieninteliam.

Antra: Proto išlaisvinimas iš chaotiško sumišimo, kuris kyla, kai širdyje nėra šios *akydos*, nes tada arba joje, apart materializmo garbinimo, nėra jokio tikėjimo, arba ji apgraibomis neria į nuklydusius tikėjimus ar prietarus.

Trečia: Sielos ramybė ir psichologinis palengvėjimas, kai siela nepatiria nerimo, o prote nėra sumaišties, nes šioji *akyda* sujungia tikintįjį su jo Kūrėju. Taigi žmogus yra patenkintas Allahu – savo Viešpačiu ir Išlaikytoju, Teisėju ir Įstatymų Leidėju. Dėl Allaho rūpinimosi Savo kūriniais jo širdyje – ramybė, o krūtinė atvira islamui. Jis neiškeistų šios būsenos į nieką.

Ketvirta: Intencijos ir veiksmo sergėjimas nuo paklydimo Allaho garbinime ir santykiuose su kūrinija, nes vienas iš tikėjimo pasiuntinius pagrindų yra sekimas jų

pavyzdžiu, o tai savaime saugo žmogų.

Penkta: Ryžtas ir rimtumas, kas reiškia, kad, viliantis apdovanojimo iš Allaho, išnaudojama kiekviena pasitaikiusi proga atlikti gerą veiksmą, o bijantis Allaho bausmės, susilaikoma nuo visų galimybių atitolti nuo nuodėmės. Taip elgtis skatina vienas iš *akydos* pagrindų – tikėjimas Prikėlimu ir atsiskaitymu už savo veiksmus:

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

„Kiekvienam – laipsniai pagal tai, ką jie darė, ir tavo Viešpačiui ne tas pats, ką jie daro.“ (Koranas, sūra „Galvijai“, 6:132)

Pranašas ﷺ padrąsino šiam tikslui, sakydamas:

الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلٍّ خَيْرٌ احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلاَ تَعْجِزْ وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلاَ تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا . وَلَكِنْ قُلْ قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ

„Stiprus tikintysis yra Allahui geresnis ir mylimesnis už silpną tikintįjį, bet abiejuose yra gėris. Atkakliai siek to, kas neša tau naudą, ieškok Allaho pagalbos ir nenusilpk. Jei tave ištinka kokia nors nelaimė, nesakyk: „Jei tik būčiau daręs tai ir tai!“ Bet sakyk: „Allahas lemia, ką užsimanąs!“ Nes, iš tiesų, tai – durys šėtono veiksmams.“[52]

52 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 2664).

Šešta: Stipri *umma* – bendruomenė, kuri be didelių pastangų sektų teisingu tikėjimu, būtų tvirta, prisilaikydama tikėjimo pagrindų, ir abejinga šiame kelyje ją galinčioms ištikti nelaimėms. Apie tai Allahas pasakė:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّـهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّـهِ ۚ أُولَـٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

„Tikintieji – tiktai tie, kurie patikėjo Allahą ir Jo Pasiuntinį, paskui nepatyrė abejonių ir kovojo savo turtu ir savo sielomis Allaho kelyje. Jie – tikrieji (ištikimieji).“ (Koranas, sūra „Kambariai“, 49:15)

Septinta: Laimė šiame ir Būsimajame gyvenime. Ji įgyjama gerinant save ir visą bendruomenę bei tuo siekiant apdovanojimo ir garbės. Allahas Aukščiausiasis teigia:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

„Kas darė gera – vyras ar moteris – ir jie tikintys, Mes būtinai suteiksime jiems malonų palaimintą gyvenimą ir apdovanosime juos geriausiu už tai, ką jie darė.“ (Koranas, sūra „Bitės“, 16:97)

Tokie yra keli islamiškosios *akydos* uždaviniai. Mes prašome Allaho Aukščiausiojo leisti mums juos pasiekti. Iš tiesų Jis – Dosniausiasis.

Visa šlovė Allahui, pasaulių Viešpačiui. Lai Allahas išaukština ir palaimina mūsų Pranašą Muchammedą ir jo šeimą, Kompanionus ir pasekėjus.“

ISLAMO STULPAI

Šeichas Ibn ‘Uthaymeen, lai Allahas jį saugo, veikale *Majmoo’ Fataawaa wa Rasaa’il* (5/103-105) sakė:

„Islamo stulpai – tai pagrindas, ant kurio pastatytas šis tikėjimas. Jų yra penki ir jie paminėti Ibn ‘Umar, lai Allahas būna juo patenkintas, perdavime, kuriame Pranašas ﷺ, pasakęs:

بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسَةٍ عَلَى أَنْ يُوَحَّدَ اللَّهُ وَإِقَامِ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصِيَامِ رَمَضَانَ وَالْحَجِّ

„Islamas pastatytas ant penkių (stulpų): Allaho išskyrimo Vieninteliu (garbinime), maldos atlikimo, zakato mokėjimo, Ramadano pasninko ir piligrimystės (chadžo).“

Kažkas paklausė: „Ar ne piligrimystė, o paskui – pasninkas Ramadano mėnesį?“ Ibn ‘Umar pasakė: „Ne, Ramadano pasninkas, o tada – piligrimystė. Taip išgirdau iš Allaho Pasiuntinio ﷺ.“ Dėl *chadiso* sutarė (Al-Bukhari ir Muslim), bet tekstas paimtas iš Muslim.[53]

1. **Liudijimas** (*šahaada*), kad niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Allahą, ir kad Muchammedas yra Jo Vergas ir Pasiuntinys.[54] Tai reiškia tvirtą tikėjimą tuo širdimi,

53 Pranešė Muslim (*chadisas* Nr. 19).

54 Šie žodžiai arabiškai būtų: أَشْهَدُ أَنْ لآ إِلَـهَ اِلا الله وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ o jų transliteracija: *ašhadu an la illaha illa-llahu ua ašhadu anna Muchammedan abduhu ua rasūluhu.*

ištartą žodžiu, taip užtikrintai, tarsi tai būtų matoma savo akimis. Tai yra vienas islamo stulpas, nepaisant to, kad tvirtinami keli dalykai, nes:

Pasiuntinys ﷺ yra Allaho Žinios perdavėjas, todėl jo vergystė (*ubūdyja*) ir pasiuntinystė (*risaala*) yra sudėtinė liudijimo, kad niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Allahą, (*la ilaha illallah*) dalis.

Šie du liudijimai yra garbinimo veiksmų teisingumo ir priimtinumo pagrindas, nes to nebus be nuoširdumo (*ikhlas*) Allahui Išaukštintajam ir sekimo Pasiuntiniu ﷺ (*mutaaba'a*). Tad su *ikhlas* įgyvendinama tai, kas sakoma, liudijant jog niekas neturi teisės būti garbinamas, išskyrus Allahą, o su *mutaaba'a* – tai, kas tvirtinama, teigiant, jog Muchammedas yra Allaho Vergas ir Pasiuntinys.

Šio didžio liudijimo nauda yra tame, jog jis išlaisvina širdį ir sielą nuo vergystės kūrinijai ir sekimo kažkuo kitu nei pasiuntiniais.

2. **Maldos atlikimas** (*salaah*) – tai Allaho Aukščiausiojo garbinimas, atliekant tai teisingai ir tobulai, tam skirtu laiku ir būdu. To nauda – nusiraminimas ir palengvėjimas, malonumas širdžiai, bei sulaikymas nuo netinkamų ir nuodėmingų veiksmų.

3. **Privalomoji labdara** (*zakaah*) – tai Allaho Aukščiausiojo garbinimas, sumokant privalomą nustatytą sumą pinigų nuo savo turto tiems, kuriems *zakaah* priklauso. Jos nauda – sielos

tyrinimas nuo godumo ir šykštumo bei islamo ir musulmonų poreikių patenkinimas.

4. **Ramadano pasninkas** (*saum*) – tai Allaho Aukščiausiojo garbinimas, susilaikant nuo *muftiraat*[55] Ramadano mėnesio dienomis. To nauda – sielos drausminimas, atsisakant mėgstamų dalykų, vardan Allaho, Galingojo ir Didingojo, pamaloninimo.

5. **Piligrimystė** (*chadž*) **prie Uždraustojo Namo** – tai Allaho Aukščiausiojo garbinimas, keliaujant prie Uždraustojo Namo (t. y. *Kaabos*) ir atliekant piligrimystės ritualus. Jos nauda – siela ugdoma leisti pinigus ir naudoti jėgas vien iš nuolankumo Allahui Aukščiausiajam ir dėl šios priežasties piligrimystė laikoma viena iš *džihado* formų.

Čia nurodyta islamo stulpų nauda ir toji, kurios nepaminėjome, šią tautą paverčia tikra islamiškąja *umma*, kuri paklūsta Allahui teisingu tikėjimu ir gerai elgiasi su kūrinija. Visų kitų islamo nurodymų vykdymas priklauso nuo to, kaip tvirtai laikomasi šių pagrindų. *Ummos* padėtis priklauso nuo to, kaip ji rūpinasi savo tikėjimu, o negebėjimas pakeisti savo būklės yra proporcingas tam, kiek prižiūrimi religiniai reikalai. Kiekvienas, tuo abejojantis, lai perskaito šį Allaho Aukščiausiojo teiginį:

55 *Muftiraat* – pasninką nutraukiantys veiksmai, tokie kaip sąmoningas valgymas, gėrimas, lytiniai santykiai.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَـٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ
نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّـهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّـهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ

„O jeigu gyvenviečių žmonės patikėtų ir būtų dievobaimingi, Mes atverstume jiems dangaus ir žemės palaimas. Bet jie palaikė tai melu, ir Mes griebėme juos už tai, ką jie sukaupė! Negi gyvenviečių gyventojai buvo tikri, kad jų neužklups Mūsų bausmė naktį, kada jie miega? Negi buvo tikri gyvenviečių gyventojai, kad neužklups jų Mūsų bausmė rytą, kada jie smaginasi? Negi jie nesisaugojo Allaho gudrumo? Allaho gudrumo nepaiso tiktai žmonės, patirsiantys nuostolį.“ (Koranas, sūra „Užkardos“, 7:96-99)

Lai jis taip pat prisimena istoriją tų, kurie anksčiau gyveno, nes, iš tiesų, ji pamoko mąstančius ir suteikia įžvalgas tiems, kurių širdys atviros. Ir lai padeda Allahas.“

Al-’Uthaymeen, Muhammad Ibn Saalih

Islamo principai / Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen. – Kaunas: viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016. – 93 p.

IslamHouse.com

Muhammad Ibn Saalih Al-’Uthaymeen
ISLAMO PRINCIPAI

Vertė į lietuvių kalbą ir redagavo:
Viešoji įstaiga „Švietimas ir paveldas“, 2016
Lygybės g. 21-86, Kaunas,
el. p. **info@svietimasirpaveldas.lt**;
www.svietimasirpaveldas.lt